

Modern Dünyanın Truva Savaşları

Milattan Önce 1200’lerde gerçekleştiği tahmin edilen Truva savaşı, mitolojik bir söylenceye sahiptir. Tanrıların karar verdiği savaşın görünür nedeni “namus sorunu”. Truva prensi Paris, Sparta kralının genç ve güzel karısı Helen’e aşık olur ve onu Truva’ya kaçıtır. Sparta kralının “ricası” üzerine, Akha kralı, Sparta kralının kırılan onurunu onarmak için Truva’ya savaş ilan eder. Asıl neden ise Akha (Helen – Yunan) kralının iştahını kabartan Truva’nın sahip olduğu gönenç ve zenginliklerdir. Akha kralı Yunanistanın dört bir yanından mesleği adam öldürmek olan katilleri

ve serserileri de ordusuna katarak Truva üzerine yürür. On yıl süren bir savaşın ardından Truva düşer. Truva halkı katledilir, zenginlikleri yağmalanır. Ve Truva savaşı tarihe savaşların en acımasız, en kalleşi ve en hilelisi olarak geçiyor.

Truva savaşından bugüne yaklaşık üçbin yıl geçti. Bu üçbin yıl içinde savaşla ilgili gerçeklerin pek de değiştiği söylenemez. O gün savaşa tanrılar karar vermişti, bugün de öyle oluyor. Savaşlar, tanrılar için ve tanrılar adına yürütülüyor. Emin olmak gerekir ki, eğer MÖ 1200’lerde Akha kralı, demokrasi ve insan hakları kavramlarını bilseydi, bahane olarak hiç de namus sorununa ve bütün barbarlığına rağmen alt edemediği düşmanını alt etmek için kalleşçe ve hileli yöntemlere başvurmazdı. Amaç ise o günden bugüne hiç değişmedi. Zenginliklerin yağmalanması için halklar acımasızca katledildi.

■ devamı sf 3 ➡

Konferansımız Yaklaşıırken

Devrimcilik teori ile sınırlı değildir; siyasal- pratik sorumluluklar gerektiriyor. Konferansımıza bu pratik sorumluluklarımızı bir an olsun unutmadan hazırlanıyoruz.

Devrim; Paris komünarlarının göğü fethetmeye başladıkları ve ölü yıldızlara hayat götürmeye çalıştıkları 1871 yılından beri günceldir. Ancak devrimin güncelliği kapitalizmin tarihten silinmesi için gerekli olsa da, yeterli değildir. Bu düzen biz onu yıkmadıkça yıkılmayacak. Gelgelelim bugün hem yaşadığımız topraklarda, hem de dünya üzerinde ne yazık ki işçiler kapitalizmi yıkacak ve onu tarihin çöplüğüne gönderecek komünist bir önderliği sahip değildir.

■ devamı sf 2 ➡

Bu Sayımızda

- Gündemden Sf 6
- Asgari Ücret İçin Görev Başına Sf 14
- Halklar Arasında Savaşa Hayır Sf 15
- Genç Sosyalist Sf 17
- Anarşizm Üzerine Sf 22
- Denenmeyen Ne Kaldı? Sf 25
- XXI. Yüzyıl Enerji Savaşları Sf 31

➡ 1. sayfadan devam

Komünist Hareket'in 2.Konferansının hazırlığında olan biz komünistler için bugün en yakıcı sorun devrime önderlik edecek, işçi sınıfının devrimci partisinin inşasıdır. Zaten bizlerin bir araya gelişimizi sağlayan da bu eksikliğin giderilmesi olmuştur. Bizler yerine getirilmesi zorunlu olan bu ağır ve onurlu görevin altından "Komünistlerin Birliği" belgisini yükselterek kalkmak istiyoruz.

Bugün, Türkiye devrimci hareketi için stratejik ortaklıkları, birlik süreçlerini hatta görevleri belirleyen şey tehlike olgusudur. AKP'nin cüretkar hamlelerinden Türkiye'deki halklar ve emekçiler haklı olarak aşırı ölçüde endişelenmektedirler. Bu endişe ve korku onları bir yerlere sarılma-ya itmektedir. Bu anlaşılır bir şey. Ancak Türkiye'li devrimcilerin de otoriter bir sermaye partisinin hızla güçlenmesinden endişe duyarak kimi ittifaklara veya burjuva projelere sığınması ise bizler için anlaşılır görünmüyor. Bugün en yakıcı sorun, Türkiye'de devrimci bir önderliğin inşasıdır. Ve bu önderlik devrimci teoriyi, Marksizm- Leninizm'i, işçi sınıfının önder kesimiyle buluşturacak devrimci-eylemsel bir siyaset ve bu siyaseti omuzlayacak devrimci komünist bir kadronun omuzlarında yükselecektir.

Hayat bir yandan hızla akıyor ve sürekli yeni gündemler oluşuyor. Devrimci parti bir bekleme odasında inşa edilemez. Bu yüzden etrafımızda olan biteni değerlendirmek ve ona göre tavır almak zorundayız. Fakat biz bütün bunları devrimci bir partinin yaratılması hedefinden şaşmadan değerlendirmek ve tavır almak zorundayız. Bu sebeptendir ki, devrimci partinin yaratılmasını öncelikli görev olarak gören

tüm devrimcilere de çağırımızdır; devrimci partinin yaratılması yalnız Komünist Hareket militanlarının görevi değil, bu ihtiyacı yakıcı bir şekilde hisseden tüm komünistlerin görevidir. Zaman tam da bu görevi en özverili bir şekilde omuzlama dönemidir.

Devrimci bir partinin yaratılması devrimci kadroların omuzlarında yükselecek bir süreçtir. Bu partinin inşa süreci bir yandan da yeni kadroların yaratılma sürecidir. Komünist Hareket'in 2. Konferansının hazırlık sürecinde, belki de en önemsedığımız ve en kritik bulduğumuz konu, tam da bu yeni kadroların yaratılması konusudur. Biz mütevazı bir şekilde büyük bir iddiaya hazırlanıyoruz; devrimci önderliği yaratacak devrimci kadroların oluşturulmasına hazırlanıyoruz. Şu an için bakarsak bunun çok gerisindeyiz ve bunun da farkındayız. O yüzden önümüzdeki konferans bizim için oldukça önemlidir. Konferansımız devrimci önderliği yaratacak devrimci kadroların oluşturulması için irade beyan ederek, bu kadroları oluşturacak bir hazırlığı da önüne alacaktır. Bahsettiğimiz devrimci kadro tipi her eylemde en önde taş atan, arta kalan zamanda da birazcık yayınımızı okuyup, sonra da masa başlarında tartışacak bir kadro tipi değildir. Eylemden eyleme veya işten işe amaçsızca koşturup yorularak görevlerini yerine getirdiğini sanan bir devrimci tipi de değildir. Bizim yaratmak istediğimiz devrimci kadro tipi, devrimci bir önderliğin inşasını esas görevi belleyen ve bütün yaşamını ona göre planlayan, ona göre yorulan, ona göre özveride bulunan, yaşamını devrime adayan bir kadro tipidir. Bugün devrim henüz böyle bir kadroya sahip değildir. Bu yüzden kadro

sorununun tüm Türkiye devrimci hareketi için şu an esas sorunlardan bir tanesi olduğunu düşünüyoruz.

Konferansımızda tüm yakıcılığıyla ihtiyacımız olan devrimci kadronun niteliğini tartışacak ve onu hazırlayacak süreci oluşturmak için önümüze görevler ve hedefler koyacağız. Dedik ya bu sorunu bir tek biz yaşamıyoruz ve bizim çözmemizle de her şey hallolmayacak. Ancak devrimci önderliğin olmadığı günümüzde, sınıfın devrimci partisini yaratacak ve onu yükseltecek yeni tip kadroları yaratmak ve kendimize de o kadrolarda olması gereken vasıfları kazandırmaktan başka çaremiz yok. Biz mütevazı bir şekilde bu görevi gerçekleştirmeye çalışacağız ve bu ihtiyaç konusunda bizimle ortaklaşan her komünisti de bu görevi omuzlamaya davet edeceğiz.

Devrimcilik teori ile sınırlı değildir; siyasal- pratik sorumluluklar gerektiriyor. Komünist Hareket'in 2. Konferansına bu pratik sorumluluklarımızı bir an olsun unutmadan hazırlanıyoruz. Devrim için partiye, parti için ise örgütlü bir hazırlığa ihtiyaç var! Konferansımız bu örgütlü hazırlığı canla başla çalışarak gerçekleştirecek kadroları hazırlama konferansıdır.

Anadolu Yayıncılık adına İmtiyaz Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Nevzat Eraydın
Aylık, Siyasi, Yaygın Türkçe Yayın
Adres: Fırat Mah.647/8 sok. Ekinyuva Sitesi A blok No:5 kat:8 Daire35 Buca-İzmir

Baskı tarihi: Ekim 2014
Basım yeri: Manart Yayıncılık ve Turizm
A.Ş. Osmanağa Mh. Nüşetefendi Sk. No: 18/A Kadıköy 34714 İSTANBUL 0850 511 1530

İletişim: info@sozveeylem.com
İzmir: Fırat Mah.647/8 sok. Ekinyuva Sitesi A blok No:5 kat:8 Daire35 Buca-İzmir
İstanbul:Bağlarbaşı mah. ortameydan sok. 6/1 Maltepe
Manisa-Turgutlu: Turan Mah. Kurultay Sk. No:21 Kat:1 Turgutlu

Modern Dünyanın Truva Savaşları

➔ 1. sayfadan devam

Bugün Ortadoğu’da, Irak ve Suriye topraklarında benzer bir durum yaşanıyor. Savaşın baş sorumlusu ABD’nin dışişleri bakanı olan Kerry’nin CNN’e yaptığı açıklamalar bu benzerliği olduğu kadar, savaşın seyrini ve izlenen strateji konusunu da net bir biçimde ortaya koyuyor. Kerry IŞİD’le ilgili bir soruyu şöyle yanıtlıyor: “En başta Esad’ı devirme çabaları başladığında, ‘arada çürük elmalar olsa da, önemli olan Esad’a karşı savaşmalarıdır’ diye hesap yapanlar vardı. Esad devrildikten sonra çürük elmalarla ilgilenilmesi düşünülmüştü. Fakat çürük elmalar giderek daha tehditkâr hale geldi.” Başkan yardımcısı Biden daha da ileri giderek IŞİD’i eğitip silahlandıran ülkelerin her nedense Katar’ı dışarda bırakarak Türkiye, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri olduğunu ilan ediyor.

Kerry ve Biden bu açıklamalarında “küçük” bir hileye başvuruyor; yani Suriye müdahalesinin Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında bir müdahale olduğunu atlayarak, ABD’nin bugünkü durumun oluşundaki sorumluluğunu gizliyor. Sorumluluğu, bölgedeki piyonlarına -Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar’a- yıkarak, ABD adına yeniden dünyayı kurtarma misyonunu üstleniyor.

ABD, Esad rejimini Libya’da uyguladığı aynı yöntemle, yani önceden örgütlediği güçleri harekete geçirerek ve Suriye üzerine bomba yağdırarak devirmeyi hesaplıyordu. Ancak “evdeki hesap” bu kez “çarşıya uymadı”. Rusya ve Çin’in müdahalenin

karşısında yer almaları, Suriye müdahalesinin seyrinde önemli değişikliklere yol açtı ve müdahalenin ağırlığı ABD’nin bölgedeki “müttefiklerine” ve Suriye içinde örgütlenen muhalif gruplara kaydı. Bu aşamadan sonra ise Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar, hem müdahalenin örgütlenmesinde, hem de muhalif grupları her bakımdan organize edilmesinde önemli roller üstlendiler.

Türkiye; Suriye müdahalesinin operasyonel merkezi oldu ve IŞİD ve El-Nusra da içinde olmak üzere muhalif grupların eğitimini, silahlandırılmasını, sevk ve idare edilmesini üstlendi. Türkiye’nin bölgede artan rolü, Türk burjuvazisinin emperyal hayallerini de depreştirdi. Tunus, Yemen ve Mısır’da AKP’nin ideolojik yakınlık içinde olduğu İhvan’ın iktidara yükselmesi bu hayalleri daha da

artırdı. Sadece bu değil, Türkiye’nin yaptığı bir başka hesap da, Suriye müdahalesini Kürt halkına karşı yeni bir soykırıma dönüştürmektir. Türkiye’nin bu hesapları ilk darbeyi Suriye’nin Libya gibi bombalanmasını olanaksız hale getiren Rusya ve Çin’in çıkışı oldu. İkinci darbe Tunus ve Mısır’da İhvan’ın iktidardan uzaklaştırılmasıyla geldi. Türkiye, bu darbeleri Suriye’ye müdahaleyi bir oldubittiye getirerek karşılamak istedi. Bunu sağlamak için bir dizi provokasyona (Suriye hava sahasının ihlali, askeri havaalanına sızma, Cilvegözü ve Reyhanlı bombalamaları, selin gazı kullanımı vb.) başvurdu. Bütün bu provokasyonlar, Suriye’ye doğrudan bir müdahaleyi gerçekleştirmeye yetmediği gibi, Türkiye’nin mevzi kaybıyla sonuçlandı.

Rusya ve Çin devre dışına çıkarılmadan Suriye'ye müdahalenin başarı şansının olmadığına görülmesi, ABD'nin müdahale planında küçük bir değişikliğe yol açtı. Müdahalenin iç ayağı olarak organize edilen örgütler (İŞİD vb.) bu kez müdahalenin gerekçesi haline getirildi. Önce İŞİD'in Suriye ve Iraktaki etkinliği artırıldı, Her şeyi yok eden barbar bir düşman yaratıldı. Sonra da bu düşmanı ortadan kaldırmak için harekete geçildi. Böylece ABD'nin Rusya ve Çin karşısında bozulan imajı ve dünya çapında zayıflayan hegemonyasının yeniden güçlendirilmesinin olanağı da yakalanmış oldu. İŞİD'e karşı "operasyonun" tam da Birleşmiş Milletlerin toplantı tarihine rast getirilmesi, sadece Rusya, Çin ve İran'a yönelik bir meydan okuma değil, aynı zamanda ABD'nin askeri gücünün bütün dünyaya hatırlatılmasıdır. Ki bu hedefler büyük ölçüde gerçekleştirilmiştir.

ABD geçmişte nasıl Sovyetler Birliği'ne karşı El-Kaide'yi organize ederek sahneye sürdükten sonra bu örgütü Büyük Ortadoğu Projesini başlatmak için bir araç olarak kullandıysa, bugün de farklı nedenlerle aksayan bu projeyi El-Kaide artıklarını (İŞİD; El-Nusra vb.) yeniden organize ederek ve kullanılarak sürdürüyor. Geçmişte El-Kaide ile olan doğrudan bağları nedeniyle bu örgütü kullanırken başı oldukça ağrıyan ABD bu kez daha temkinli hareket ediyor. İŞİD ve El-Nusra ile ilişkisini gizlemeye özel bir önem veriyor. Bu örgütlerin organize edilmesinde, eğitilip silahlandırılmasında görevlendirdiği devletleri deşifre ederek, hem bu devletleri hizaya çekiyor, hem de kendi ekseninde geniş bir "koalisyon'un oluşumunu sağlayarak Rusya ve Çin'e gözdağı veriyor.

ABD, İŞİD'i kullanarak daha şimdiden bölgede öngördüğü hedeflerin önemli bir kısmını gerçekleştirdi. ABD'nin Irak planında bir engel olarak görülen Maliki'nin hükümet kurması engellendi, Irak merkezi hükümetiyle Kürtler arasında önemli bir anlaşmazlık konusu olan Kerkük sorunu, Kürtler lehine çözüldü. Bağımsız Kürt devletinin ilanının önemli koşullarından biri olan askeri örgütlenme yapılan "yardım"larla güçlendirildi. En önemlisi de Irak'ta Şii, Sünni ve Kürtler olmak üzere üç devletin kuruluşunun hemen bütün koşulları hazırlandı. İŞİD operas-

Bugün Kobane'de sürmekte olan katliam bütün şiddeti ile devam ederken hümanizmin bizzat bu katliamın baş sorumlusu emperyalist devletlerden medet umar çaresizliği, tarihin acı bir ironisidir. Bu acı ironi diğer taraftan dünya komünist hareketinin içler acısı durumunu ortaya koymaktadır.

yonlarıyla Irak etnik ve dinsel olarak hemen hemen homojen üç bölgeye ayrılarak kurulacak üç devletin muhtemel sınırlar da çizildi. Irak'ın yeraltı zenginliklerinin kurulacak devletler arasında bir tür bölüşüm gerçekleştirildi. ABD, İŞİD'e "karşı" koalisyonun örgütleyici olarak söz konusu bu üç devletin hamiliğini de bugünden üstlenmiş oldu.

Irak'ta işler ABD stratejisine uygun olarak yol alırken Suriye'de süreç bir anlamda yeni başlıyor. İŞİD'i kullanarak kurduğu koalisyon, dengeleri ABD lehine dönüştürse de Suriye'de işlerin Irak'taki gibi kolay olmayaca-

ğı görülüyor. Dengeler ABD lehine değişse de Rusya, Çin ve İran faktörü ve Esad'ın yerini alabilecek muhalif bir gücün henüz organize edilememiş olması, Suriye'nin yeniden dizaynının zaman alacağını gösteriyor. Obama'nın İŞİD ile mücadelenin üç yıl sürebileceğini açıklaması tam da buna işaret ediyor. ABD başlattığı savaşın gereği olarak bir yandan göstermelik de olsa İŞİD hedeflerini, yani kendi tank ve zırhlı araçlarını vururken öte yandan da, Esad'ın yerini alabilecek muhalifleri bu kez tamamen kendi kontrolü altında örgütlüyor. ABD'nin daha önce Saddam ve Kaddafi'ye karşı yürüttüğü hava saldırıları (Saddam'a karşı ilk 42 günde yapılan sorti sayısı 14 bini aşarken İŞİD'e karşı aynı süre içinde bu sayı 140 civarındadır.) hatırlandığında bugün İŞİD'e yönelik saldırıların tümüyle göstermelik olduğu kuşku götürmez.

Türkiye ve İŞİD

Türkiye ile İŞİD ve benzeri örgütler arasındaki ilişki, ABD-İŞİD ilişkisinden farklı olarak ideolojik bir temele sahiptir. İŞİD ve benzeri örgütler çokça sözü edildiği gibi çete örgütlenmeleri değildir. Kullandıkları yöntemlerden hareketle bu örgütleri çete, barbar vb. sıfatlarla nitelendirmek son derece yüzeysel bir yaklaşımdır. Tersine bu örgütler, Sünni İslam'ın belirli bir yorumuna dayanan bir ideolojik temele ve bunun belirlediği siyasal hedeflere sahiptirler. Neredeyse savaşımadan kazandıkları zaferlerin önemli bir aracı olan kullandıkları yöntemlerin vahşiliği da bizzat onların sahip oldukları ideoloji tarafından belirlenmektedir. İŞİD'e bir çok ülkeden katılımı sağlayan da işte bu ideolojik yapıdır.

Türkiye-İŞİD ilişkisi, İŞİD'in

AKP ile olan ideolojik yakınlığı tarafından belirleniyor. Her iki örgüt -izledikleri strateji, kullandıkları yöntemler farklı olsa da- İslam'ın öngördüğü rejimin yerleştirilmesi anlamında, benzer amaçlara sahipler. AKP'nin çıkardığı son kararnameyle türbanın ortaokullara kadar indirilmesi, arkasının da geleceği düşünüldüğünde, yukardaki belirlemenin boş bir yargı olmadığını doğrular niteliktedir. IŞİD Türkiye ilişkisi ve bu ilişkinin bugün ulaştığı boyut Suriye'de olup biten ve bunun Kürt sorunu ile bağlantısından bağımsız olarak ele alınamaz. Daha önce de belirtildiği gibi Türkiye'nin Suriye müdahalesine gönüllü oluşu iki önemli hedefle belirleniyordu: Birincisi; Türkiye'nin Ortadoğu'da kendine bağımlı bir arka bahçe yaratma hayali idi. Bu hayal, onun taşıyıcısı olarak belirlenen İhvan'ın bölgedeki anı yükselişyle depreşip, ardından İhvan'ın ani düşüşüyle tarih oldu. İkinci hedef, Suriye müdahalesinin Kürt Özgürlük Hareketinin tasfiyesi ve Kürt halkına karşı yeni bir soykırım fırsatı olarak kullanılmasıydı. Suriye'de Kürt kantonlarının oluşumu Türkiye'nin bu arzusunu daha da pekiştirdi. Türkiye baştan beri Suriye müdahalesini bu hedefe ulaşmak için zorladı.

Bugün artık birinci hedef, yani bölgede bir arka bahçe oluşturma, Türkiye'nin Libya'dan da kovulmasının ardından hayal bile edilemez hale geldi. Esad Suriye'den kovulsa da Türkiye'nin konumunun Libya'dakinden farksız olmayacağı kesin. Bu durumda Türkiye'nin Suriye müdahalesinin tek hedefi, bu müdahalenin Kürt halkına karşı bir savaş ve soykırıma dönüştürülmesi olarak belirginleşiyor. Bugünkü aşamada Türkiye-IŞİD ilişkisi bu hedef

üzerinden şekilleniyor.

Lojistik destekten askeri eğitim, silahlandırma ve istihbarat yardımına kadar sağlanan olanaklar bir yana Musul konsolosluğunda çalışan 49 görevlinin Bülent Arıncı'nın deyimiyle IŞİD tarafından alıkonulması ya da IŞİD'e teslim edilmesi, Türkiye-IŞİD ilişkisinin "stratejik bir derinliğe" sahip olduğunu gösteriyor. Türkiye-IŞİD arasındaki bu ilişki, Batılı emperyalist devletlerde ciddi bir endişe yaratmışa benziyor. Avrupa devletlerinden IŞİD'e katılımların artması ve bu katılımların Türkiye üzerinden, Türkiye'nin bilgisi dahilinde gerçekleşmesi,

Bu acı tablonun bir parçası olan Türkiye komünist hareketi yaşanan vahşete karşı ortaya konulan direnişe ne yazık ki pasif bir desteğin ötesinde hiç bir şey yapamaz haldedir. Bu durum bizi ağır bir sorumlulukla yüz yüze bırakıyor. Şimdi görev bu sorumluluğu duymak ve onun gereklerini yerine getirmek için seferber olmaktır.

mevcut endişeyi daha da büyütüyor. Birbiri ardından açıklana dinlemeler emperyalist devletlerin Türkiye-IŞİD ilişkisine vakıf olduklarını ve Türkiye'yi tavır almaya zorladıklarını gösteriyor. Konsolosluk görevlilerinin ABD tarafından yüzlerce IŞİD üyesiyle takas edilerek Türkiye'ye teslim edilmesi, zorlamanın vardığı boyutları göstermesi bakımından önemlidir.

Ancak Türkiye bu ilişkiyi sonlandırabilecek durumda değildir. Çünkü bu ilişki Türkiye'nin elinde kalan son kozlardan biridir. Ve bu koz bugün Kobane'ye karşı kullanılmaktadır. Bu saldırıyla

Türkiye bir yandan Rojava'da Kürt varlığına karşı ağır bir darbe vururken öte yandan bu darbeyi Türkiye topraklarına taşımak için Suriye topraklarında uçuşa yasak güvenli bölge oluşturma tezine zemin ve gerekçe yaratmaktadır. Rehine bahanesinden sonra şimdi de uçuşa yasaklı güvenli bölge bahanesinin dillendirilmesi Türkiye'nin bütün baskılara rağmen IŞİD ile mevcut ittifakını bozmamak için direneceğini gösteriyor. En azından Kürt sorunu kapsamında bu ittifak güçlenerek sürecektir.

Irak'ta Barzani devletinin yardımına koşan ABD ve diğer emperyalist devletlerin Rojava Kürtleri söz konusu olduğunda göstermelik tepkiler dışında kollarını bile kıpırdatmamaları, sadece güney Kürdistan'ın sahip olduğu petrolle açıklanamaz. Emperyalist güçlerin Kobane'deki IŞİD vahşetine seyirci kalmalarının en önemli nedeni, bizzat Rojava'da filizlenmekte olan, etnik ve dinsel farklılıkları dışlayan yeni yaşamdır.

Bugün Kobane'de sürmekte olan katliama karşı, insanlığın bizzat bu katliamın baş sorumlusu olan emperyalist devletlerden medet umar çaresizliği, tarihin acı bir ironisidir. Bu acı ironi, öbür taraftan da dünya komünist hareketinin içler acısı durumunu ortaya koymaktadır. Bu acı tablonun bir parçası olan Türkiye komünist hareketi, yaşanan vahşete karşı ortaya konulan direnişe ne yazık ki pasif bir desteğin ötesinde hiç bir şey yapamaz haldedir. Bu durum bizi ağır bir sorumlulukla yüz yüze bırakıyor. Şimdi görev; bu sorumluluğu duymak ve onun gereklerini yerine getirmek için seferber olmaktır.

Toplumsal ve Siyasal Gündem'den

Düzenleyenler: Yusuf Erdem - Mustafa Kalyoncu - Ferda Kar

Sınıf Mücadelesi Turnusolu

Sınıf savaşımları, uzun, örgütlü, inişli çıkışlı, zorlu, zorlu olduğu kadar onurlu ve mücadele gerektiren bir süreçtir. Hangi sınıfın devrimci, hangi sınıfın gerici olduğunu, kimlerin düzen savunucusu olduğunu ve burjuva parlamento içinde bulunan bütün partilerin, kendilerine sosyal demokrat solcu diyenler de dahil, gerçek yüzlerini ortaya koyar. Bu durum mücadelenin her bi-

çiminde ideolojik, siyasal ve ekonomik biçimlerinde kendini açıkça ortaya koyar. Pratik eylem gerçeklerin gizlenmesini engeller.

Taşerona son vereceğini söyleyen CHP'nin elinde bulunan Beşiktaş Belediyesi, bünyesinde bulunan -park, bahçe, bakım-temizlik işlerini yürüten- Beltaş şirketi işçilerini, Toplu İş Sözleşmesi esnasında Haziran ayında işten attı, sözleşme sürecinde işlerin bir taşeron firma-

ya verilmesiyle 239 kişi işsiz kaldı, Genel İş sendikasının grev ilanı ile süreç 18 Eylül'e kadar böyle işledi.

Bu süre içinde CHP'li belediyenin birçok grev kırıcı hamleleri, işçilerin bilinçli mücadelesiyle püskürtüldü. 18 Eylül günü belediyeyle yapılan Toplu-İş sözleşmesi ile direniş bitirildi. Yapılan açıklamada 21 Aralık 2014 tarihine kadar işçilerin Beltaş işçisi olarak kalacağı, bu tarihten sonra ise temizlik işleri ihalesini alacak taşeron şirketin işçileri olacakları, Beltaş işçilerinin bu taşeron şirkete kazanılmış hakları ve sendikal haklarıyla geçecekleri ifade edildi.

Görünen o ki CHP'li belediye de, Genel-İş sendikası da taşerona dünden razı. Razı olmayan işçiler süreci aralık sonuna ertelediler. Beltaş işçilerinin bu süreci örgütlenmek için bir fırsat olarak değerlendirecekleri anlaşılıyor. Mücadele şimdi başlıyor.

Suçlu İşveren mi? Devlet mi?

Eylül 2009'da İstanbul'da meydana gelen sel baskınında, personel servisi olarak kullanılan kamyonetle işlerine giderken sel sebebiyle araç içinde kalıp ölen sekiz kadın işçinin davası sonuçlandı. Yerel mahkemenin şirket sahibi için verdiği 5 yıl ve şirket müdürü için verdiği 2 yıl 1 ay hapis cezası, Yargıtay tarafından para cezasına çevrilerek şirket sahibi ve müdürü beraat ettirildi. Yargıtay sanıkların kişiliği, sosyal ve ekonomik durumu, sabıkasız olmaları, olumsuz kişilik özelliklerinin bulunmadığını dikkate alarak hapis cezasının adli para cezasına çevrilmesine karar vermiş. Yani burjuva devlet, sekiz kadın tekstil işçisinin ölümünü de fitrat olarak belirlemiş.

Maliyetten kaçarak insanları personel servisine uygun olmayan bir araçla taşıyacaksınız ve insanların ölüm sebebi bu araç olacak, maliyetleri düşürmek ve iş kaybını önlemek için maden ocaklarında tüm güvenlik önlemlerini kaldırıp yüzlerce işçinin ölümüne sebep olacaksınız, 50 katlı binaları dikerken maliyeti düşünüp insan taşımaya

uygun olmayan asansörler kullanarak onlarca işçinin ölümüne sebep olacaksınız, sonra sen ceberrut devlet, bu katilleri affedeceksin. Affederek onların katliamlarına devam etmelerinin yolunu açacaksın. Sonrada fitrat deyip geçeceksin. İşçi sınıfının buna cevabı, "devrimle yok edilmek kapitalizmin fitratında var" olacaktır.

Sermayenin Yeni Hamlesi

12.09.2014 tarihli resmi gazete-de yayımlanan yeni yasayla, grev gözcülerinin zorunlu gereksinimlerinin karşılanması hakkında yönetmelik yürürlükten kaldırıldı. 1988’de yürürlüğe giren yasa, işveren ve sendikaya bir takım sorumluluklar yükliyordu. Yasaya göre işveren, grev gözcülerinin yeme, içme, lavabo ve tuvalet sorununu çözerken, grevci sendika da grev gözcülerinin olumsuz hava şartlarından korunmaları için gerekli şemsiye, yağmurluk ve koruyucu malzemeleri temin etmekle yükümlü tutuluyordu.

Çok açık biçimde anlaşılıyor ki, yeni yasa sendikacılarla birlikte hazırlanmış. Yeni yasa işçiye grev hakkı konusunda yeni engeller çıkartırken, sermayenin payandası durumundaki sendikaları da belli yükümlülüklerden kurtarmış. Şimdi sol basın kapalı kapılar ardında yapılan bu kirli pazarlıkları,

sendikaların bu pervasız tutumlarını, grev durumunda oynadıkları grev kırıcı rollerini bir kenara bırakarak, grev gözcülerinin tuvalet ihtiyacının sermaye tarafından engellenmesini manşetlerine taşıyorlar.

Doğrudur. Bu da bir engeldir ama farkında olmadığımız birşey var. Artık ortada grev ve grev gözcüsü yok. Çok detaylı istatistiki bir bilgi veremiyoruz ancak; 2013 ve 2014 Eylül ayına kadar bir çok toplu sözleşme anlaşmayla so-

nuçlanmış (kazananın işçi olmadığı kesin). Grev kararı çıksa da özellikle sendikanın grev kırıcılığıyla bitirilmiş. Şişecam bunun en yakın örneğidir. İşçi sınıfının önemli bir ekonomik mücadele silahı yavaş yavaş elinden alınırken, bu hırsızlıkta en büyük pay mevcut sendikalardayken, neyi konuşuyoruz. Lenin bir makalesinde “Liberalizm ve demokrasi arasındaki “boşanma” başlığını kullanmıştı. Bazı sol medya için bizler bu başlığı “evlilik” olarak değiştirebiliriz herhalde.

Van’da 2011 yılında meydana gelen deprem sonrası “Toplum Yararına Çalışma Projesi” altında İşkur tarafından 7.286 işçi çeşitli kamu kuruluşlarında çalıştırılmak üzere işe alınmıştı. 13 Haziran’da işten çıkartılan işçiler tüm engellemelere rağmen eylemlerine devam ediyorlar. 13 Haziran’da Van’da başlayan eylem, Van halkının da desteğiyle büyüyerek Ankara’ya ulaştı.

Ankara’ya yürüyüşlerinde birçok

yerde polis saldırısıyla karşı karşıya kalan işçiler, Abdi İpekçi Parkı’nda eylemlerine devam ediyorlar. Ankara’da Çalışma Bakanı Çelik’le görüşen işçiler, Bakan’ın “Sizi işe alırsak diğer İşkur işçilerine örnek olur, bu yüzden sizi işe alamayız. Evlerinize dönün, biz size haber veriz.” nasihatıyla karşılaştılar. Eylemlerini sürdüren işçiler “Hükümet IMF’ye borç verecek kadar ekonominin iyi olduğunu söylüyor, madem bu ka-

İŞKUR İşçileri Ankara’da

dar iyi, bu işçilerin de geçimlerini sağlamak zorunda. Bakan’dan olumlu bir yanıt alınamazsa, Van’da kalan arkadaşlarının da çoluk çocuk yola düşeceklerini” ifade ettiler.

Van’da şu anda işsizliğin yüzde 80’lerde olduğu söyleniyor. Kapitalizm Türkiye’nin birçok yerinde uyguladığı programı Van’da da yürürlüğe koymuş gözüküyor. “Mevcudu yok et, sadakana mahkum et.”

Van halkının birçoğu tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlıyordu. Süreç içinde, tarım ve hayvancılığın Van ve çevresinde sistemli bir şekilde bitirilmesiyle insanlar asgari ücrete mahkum ediliyor. Tıpkı Soma gibi. Benzeri şehirler gibi...

Yapı Türkü Söyler Gibi Yapılmıyor!..

İnşaat işinde çalışanlar bilir. Gerçekten inşaat işçileri çalışırken hep bir türkü mırıldanırlar. Kimi Karadeniz'den, kimi Amed'den, kimi İç Anadolu'dan, kimi Ege'den... Farklı dillerden farklı melodiler çınlar yapının duvarlarında.

İnşaatta çalışanlar bir şeyi daha bilirler. Onlar taşeronla tüm işçilerden önce tanışmışlardır. İnşaat sektörüne başlangıcından bu yana taşeron sistemi hakimdir; ancak eskiden ne iskeleler çöküyordu, ne asansörler yere çakılıyordu, ne vinçler devriliyordu. İş kazası olmuyordu değil, münferit olaylar tabii ki meydana gelmiştir ama çok azdır. Çalışma Bakanlığı, inşaatlarda günde 4 işçinin öldüğünü söylüyor. İş sağlığı ve İş güvenliği meclisi verilerine

göre 2014 yılının ilk altı ayında 979 işçi yaşamını yitirirken, bu ölümlerin 187'si inşaat sektöründe meydana gelmiş.

6 Eylül'de Mecidiyeköy'de bulunan Torun Center inşaatında asansörün boşluğa düşmesi nedeniyle 10 işçi hayatını kaybetti. Sorumlular neredeyse yerçekimini suçlar hale geldi. Eylül ayı sonunda hazırlanan bilirkişi raporu, asansör firması Geda Major ve Torunlar şirketini asli kusurlu, iş güvenliği firması ve uzmanlarını da tali kusurlu buldu. Önceki iş cinayetlerinde de olduğu gibi, bilirkişi raporunun bir hükmünün olmadığını biliyoruz. Burjuva devletin mahkemeleri selde ölen 8 kadın işçi davasında olduğu gibi bu cinayette de sorumluların ekonomik durumunu ve iyi hallerini

dikkate alarak mutlaka beraat ettirir.

Kapitalistler inşaat sektöründe sermayenin dönüşüm hızını arttırmak için, iş güvenliği ve çalışma koşullarını hiçe sayarak, cinayetlerin olacağını bilerek düzenleme yapmaktadırlar. Cinayetlerin önüne geçebilmek için işçilerin ciddi bir eğitimden geçirilmeleri, yaşam ve barınma koşullarının, çalışma saatlerinin insanca bir çerçevede düzenlenmesi, inşaatlarda iş güvenliğinin sağlanması talebi, işçilerin örgütlü mücadelesiyle sermayeye dayatılmalıdır. Usta'nın yazdığı gibi, "Yapıcılar türkü söylüyor, yapı türkü söyler gibi yapılmıyor ama...." Bu iş biraz zor....

Fatsa'da Siyanürlü Altına Direniş

Ordu'nun Fatsa ilçesine bağlı Bahçeler köyünde altın arama işlemleri yıllardır sürüyordu. Fatsa'lılar ve köylülerin bu arama işlemlerine karşı çıkmasına rağmen şantiyeler kurulup siyanürle altın işleme tesisleri hız kesmeden devam etti. Bir yıl öncesi ise işin ciddiyeti daha fazla anlaşılır olduğu için köylüler daha duyarlı bir şekilde tavır koymaya başladılar ve direnişler örgütlediler. Her türlü direniş jandarmanın engeliyle karşılaşsa da geri adım atılmadı. Ancak buna rağmen geçtiğimiz Ağustos ayından itibaren madenin daha fazla işlevselleşmesi için yolları yapılmaya başlandı. Bunun üzerine köylüler daha çok tepkiyle karşılık verdiler.

Bu bağlamda, Ağustos ayının 24, 26 ve 27'sinde çeşitli eylemler düzenlediler ve bu eylemler güvenlik güçleri tarafından engellenmeye çalışıldı. Yer yer karşılıklı arbedeler yaşansa da, köylüler eylemlerini sürdürdü. 6 eylül Cumartesi günü ise siyanürlü altına karşı binlerce kişinin katıldığı daha kitlesel bir eylem düzenlen-

di. Eyleme Köylüler ve Devrimci Köy Doğa Platformu, Fatsa Avcılar ve Atıcılar Derneği, Fatsa Dereleri Koruma Derneği, Ordu Doğa ve Yaşam Alanlarını Korumaya Platformu, Erenyurt Çevre Mahalle Gönüllüleri Platformu gibi sivil toplum örgütleri destek verdiler. Ayrıca Fatsa Yeşiller ve Sol Gelecek partisi eylemde aktif görev alıp destekler sundular. Katılımcılar Erenyurt mahallesinde toplanarak kendi bahçelerinden geçmekte olan maden yolunu kapattılar. Yürüyerek maden alanına giden binlerce eylemci alana girmek isteyince güvenlik güçleri karşı koyarak eylemcilere engel oldu. Bu kargaşadan sonra eylemciler basın açıklaması yaptılar. Sözcü olarak açıklama yapan Buket Karaman "Doğamızı, yaşamımızı talan etmelerine izin vermeyeceğiz, bugün olduğu gibi bu zehiri buradan sonsuza gönderene kadar mücadelemiz sürecek" diyerek "suyumuza, fındığımıza sahip çıkacağız, bırakın bir gramı, tonlarca altının bile bir kilo fındık üretemeyeceğini" vurguladı. Eylemcilerden Güldane Kısırcık

ise "eşinin lenf kanseri olduğunu, önceleri doğal felaketlerin neler olduğunu bilmediklerini, bu felaketleri şimdi yaşayarak öğrendiklerini ve çocuklarının doğasını zehirlemelerine izin vermeyeceklerini" söyledi. Samsun Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi yöneticisi A. Cevat Güney'le yaptığımız görüşmede ise "oranın hem kendi köyü olduğu için, hem de çevreye duyarlılığından dolayı eylemlere katılıp destek verdiğini, politik bakışının da bu doğrultuda olduğunu" söyleyip "hiç bir altının fındık üretemeyeceğini, hatta fındık bahçelerinin ve doğanın yok olmasının yanında insan varlığının da yok olacağını" vurguladı.

Bu da gösteriyor ki kapitalizm yararlı olanı değil, paralı olanı yeğliyor. Günlük gereksinimleri dünyayı yok etme pahasına ön plana koyuyor. Ama her türlü olumsuzluğa karşın direnen insanlar mutlaka kazanıyor. Ama kazançların da geçici olmaması için örgütlü savaşım tek koşul. Bu örgütlülük ise politik örgütlülük olmak zorundadır...

Köylüler Taşocağı İstemiyor!

Samsun'un Tekkeköy ilçesi Büyüklü mahallesi Kurşunlu mevkiindeki vadiye taş ocağı işletme ruhsatı 2009 yılında verilmişti. O zaman belde olan Büyüklü, Tekkeköy'e bağlanınca belediye yöre halkının tepkisine kulak vererek ruhsatı iptal etmişti. Bu iptal kararını yargıya taşıyan şirket yetkilileri ocağı mahkeme kararı sonlanmadan işletmeye devam etmek istemiş ama Büyüklü halkının tepkisiyle başarılı olamamıştı. Ağustos ayı sonlarından başlayarak ocağa hareketlik tekrar başlayınca şimdi mahalle statüsünde olan Büyüklü'nün muhtarı ve halkı yetkililere durumu bildirip, engellenmesi isteminde bulunulmasına rağmen Süleyman Ekşioğlu'na ait olan Ekşi Ağır Nakliyat firması, spor salonu yapımına dolgu malzemesi almak bahanesiyle taş ocağını ruhsatsız bir şekilde işletmeye başlamıştır. Bunun üzerine halk yolu trafiğe kapatıp, ocağın çalışmasını engellemeye kalkışınca, şirket çalışanları ve korumaları halka saldırmıştır. Çıkan olaylarda Hakan Gül, Songül Gül,

Uğur Tobak yaralanmıştır. Bunun üzerine kavganın büyümesi ve halkın isyana başlaması Jandarma ve belediye yetkililerini devreye sokmuştur. Ama jandarma da şirket korumalarından farklı davranmamıştır. Ama halkın ölümüne direnişi karşısında devlet ve şirket çalışanları geri adım atıp çalışmaları durdurmuştur. Bu olayı da yargıya taşıyan köylülerin hukuk savaşı da köylülerin lehine sonuçlanınca, Eylül başında alevlenen taş ocağı gerginliği 4 Eylül itibarıyla şimdilik yerini sakin bir havaya bırakmıştır.

Büyüklü muhtarı İbrahim Öztürk, "önceki taş ocağı olayların-

da beyin kanaması geçiren yaşlı bir kadının bile bugünkü direnişlere aktif katılmasının bu işte ne kadar kararlı olduklarının bir kanıtı olduğunu" vurgulamaktadır. Ayrıca mahalle halkı "bu vadideki ormanlık alanı biz koruyoruz, devlet talan edenleri koruyor, bu nasıl bir iştir" diyorlar. Geçekten o vadi yeşil bir harikalar diyarı. Ayrıca verimli toprakların olduğu yerler buralar. İnadına suyunu havasını ve doğasını bozmak için uğraşıyorlar. Bu haksız oyunu Büyüklü halkı iki kez boşa çıkardı. Bundan sonra hangi hilelere başvuracaklarını yaşayıp göreceğiz..

Nükleer Karşıtı Platform Eylemde

Mersin'in Gülnar ve Erdemli ilçelerinde yapımının başlaması için gerekli hukuki sürecin halen tamam-

lanmadığı Akkuyu Nükleer Santralinde üretilmesi planlanan elektriğin diğer bölgelere nakli için yapılacak

380 KVA'lık enerji nakil hatlarının ÇED bilgilendirme toplantılarına yerel halk ve Mersin Nükleer Karşıtı Platform aktivistleri müdahale ettiler. 2014 Eylül ayı içinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile ihaleyi alan firma temsilcilerince dört kez ÇED bilgilendirme toplantısı düzenlenmek istendi. Yerel halk ve Mersin NKP aktivistleri bu toplantılarda halka bilgilendirme yapılmadığını belgelediler. Gülnar'da bilgilendirmenin halkın karşı çıkışından dolayı yapılmadığı tutanağa geçirilirken, Erdemli'de devlet ve firma temsilcileri polis engellemesine rağmen, halkın protestosu sonucu, boş salona konuşmak zorunda kaldılar.

Köylüler Taşocağı İstemiyor!

Turgutlu'da, son çıkan Büyükşehir yasasıyla mahalle olan Irlamaz'da, mahalle halkı, yerleşim alanının yakınına yapılmak istenen baz istasyonuna karşı ayaklandı. Aylık yüksek miktarda kirayla kiraladıkları boş bir arsaya baz istasyonu kurmaya çalışan ve inşaata başlayan şirket elemanları mahallede yaşayan halkın tepkisiyle karşılaştı. Baz istasyonu yapılan yerin etrafında toplanan halkın, bir yandan tepki gösterirken aynı zamanda Çaldağı'ndaki nikel madenine karşı örgütlenen TURÇEP ten yardım istemesi sonucu içinde Söz ve Eylem dergisinden bizlerin de içinde olduğu bir heyet, Irlamaz mahallesine doğru yola çıktık. Mahalleye vardığımızda Baz istasyonunun direklerini dikmeye çalışan şirket elemanlarını mahalle halkı engellemeye çalışıyordu. Jandarma da olay yerindeki köylülere "yapacak bir şey yok, mal sahiplerinden gerekli izinleri almış ve kiralamış-

lar" diyerek, mahalle halkını hem ikna etmeye hem de dağıtmaya çalışıyordu. Bunun üzerine devreye hemen biz girdik, yapılan işin kanunsuz olduğunu, yeterli izin belgesinin olmadığını, o yüzden yapılan işlemin kanunsuz olduğunu ve bu işlemin durdurulması gerektiğini, yoksa hiç birimizin bu direkler sökülmeden, açılan çukur kapatılmadan buradan ayrılmayacağını, gerekirse kendi ellerimizle yıkacağımızı belirttik. Zira izin alınmış bile olsa burada yaşayan halk istemediği sürece buraya baz istasyonu dikilemeyeceğini, hiçbir şeyin burada yaşayan halkın

sağlığından daha değerli olmadığını, sermaye sahiplerinin işçiyi sömürdüğü gibi doğayı da sömürmesine izin vermeyeceğimizi ve bu yapılan hukuksuz işlemle ilgili tutanak tutulmasını, dikilen direklerin sökülmesini, açılan çukurun kapatılmasını istedik. Bunun üzerine direkler söküldü, açılan çukur kapatıldı; şirket elemanları taşı taşı toplayıp araziye terk ettiler. Biz de oradaki halkla beraber mahalle kahvesine gidip bir süre sohbet ettik. Sohbetimizde örgütlü olmak gerektiğini, örgütlü bir şekilde davranırsak hiç bir gücün karşımızda duramayacağını anlatıp, yeniden buluşmak üzere mahalleden ayrıldık.

Kendin ve Kobane İçin...

İşid'in Rojava kantonu Kobane'ye yönelik saldırısı sürüyor. Kobane Kantonu YPG ve YPJ ile İŞİD'e ve emperyalist Koalisyonuna karşı direniyor. İŞİD'in Irak'taki saldırılarına karşı Barzanı ve

Irak merkezi hükümetinin yanın da yer alarak onlara silah yardımı yapan ABD ve Batılı emperyalist ülkeler Kobane'deki direniş için göstermelik açıklamaların ötesinde hiçbir şey yapmıyor.

Çünkü bütün emperyalistler, İŞİD'a karşı olanlar da onu kullananlar da Ortadoğuda Etnik ve dinsel çatışmalardan arınmış bir yaşamın filizlenmesini istemiyorlar. Çünkü onlar egemenlik ve sömürü alanlarını kaybetmekten korkuyorlar. Bu yüzden hep birlikte Kobane'ye saldırıyorlar, kimisi doğrudan kimi dolaylı. Ve Kobane bütün bu saldırılara karşı direniyor. Bugün bu direnişin yanında yer almak, kapitalizme, Türkiye burjuvazisine karşı savaşmayı da gerektiren tarihi bir sorumluluktur.

İşçi, Emekçi: Şimdi kendin ve Kobane için birleşme, ayağa kalkma ve eyleme geçme zamanıdır.

Birleş, Örgütlen ve Eyleme Geç!

Şimdi Değilse Ne Zaman?

Suriye’de seküler/laik muhalefetle işbirliği yapan Rojava yönetimini Selefililerle ittifaka sürükleyemeyen AKP yönetimindeki T.C. İSİD’in Kobane’ye saldırmasını fırsata çevirme derdinde. Türkiye’den askeri destek değil KORİDOR isteyen Rojava’yı Selefilere mecbur bırakmak ve olası müdahalenin yönünü Esad rejimine çevirmek için at pazarlığı yapan bu iktidar bölge halkları ve bölge barışı için en büyük tehditler arasında.

Ortadoğu, bünyesinde petrol ve doğalgaz gibi stratejik kaynakları barındırdığı için geçmişte olduğu gibi özellikle günümüzde de emperyalist paylaşımın, katliam ve vahşetin ağırlık merkezidir.

Emperyalistler, bölgeye müdahalelerini meşru göstermek için kukla hükümetleri, baskıcı rejimleri ve kendi elleriyle büyüttükleri radikal İslamcı örgütleri kullanmışlardır.

Bugün İŞİD kullanılarak Irak ve Suriye’de yapılanlar, dün El Kaide kullanılarak Afganistan’da, Irak’ta ve Libya’da yapılanların bir devamıdır. ABD ve ittifakları önce besleyip büyüttükleri, silahlandırdıkları El Kaide, İŞİD ve El Nusra gibi fanatik dinci örgütlere mazlum halkları katlettiriyorlar sonra bu örgütlerin katliamlarını bahane ederek yeni katliamlara girişiyorlar.

Türkiye, bu emperyalist politikanın bölgedeki en önemli uzantısıdır. Bugün Suriye ve Irak’ı kana

bulayan, Kürtlere karşı Şengal’de, Kobani’de soykırım uygulayan İŞİD ve El Nusra büyük ölçüde Türkiye’nin -yani AKP’nin- eseridir. AKP ile İŞİD arasındaki ilişki, sanıldığı gibi Esad ve Rojava devrimine karşı oluşan bir düşmanlık ilişkisinden öte, ideolojik bir ilişkidir. Farklı yollarla da olsa Her ikisi de aynı temelden beslenmekte ve farklı yollardan da olsa aynı amaca yürümektedir.

AKP’nin önce El Nusra’yı, ardından İŞİD’i desteklemesinin altında Rojava gerçeği yatıyor. Kürtlerin kendi bölgelerinde yönetimlerini ilan etmeleri ve daha sonra burada kantonlarla demokratik bir yönetim şekli izlemeleri Türkiye’yi çok tedirgin etti.

İçerde Kürt Hareketi ile müzakere masasına oturan Türkiye, Rojava’da Kürtlere karşı cihatçıların aracılığıyla kanlı bir soykırım politikasına imza atıyor. Suriye Kürdistan’ı, dört taraftan abluka altına alınmış durumda ve bu abluka da Türkiye’nin desteğiyle gerçek-

leşiyor.

Tezkere’nin meclise geldiği gün Süleyman Şah Türbesi’ndeki Türk askerlerinin İŞİD tarafından esir alındığı haberleri, yeni bir düzene kurulduğunu gösteriyor. AKP bunu tampon bölge oluşturmak için kullanmak isteyecek. Tampon bölge İŞİD için değil, Rojava direnişini kırmak için isteniyor.

Irak’ta, Suriye’nin bazı kentlerinde İŞİD mevzilerini göstermelik olarak da olsa bombalayan ABD ve diğer emperyalistler ise, sorun Rojava Kürtleri olduğunda sessizliğe gömülüyor. Çünkü tümü de etnik ve dini karşıtımlıklarla çalkalanan Ortadoğu’da, Etnik ve dini farklılıkları aşan yeni bir hayatın filizlenmesinden korkuyorlar.

Emperyalizm, halkların yaşadığı sorunların çözüm gücü değil, tam tersine bu acıların asıl kaynağıdır. Yani bölge halklarına ‘barış ve demokrasi’yi getireceğini söyleyenler ile bölgeyi kan gölüne çeviren, halkların ortak zenginliklerine el koyan ve yağmalayanlar aynı kişiler, aynı güçlerdir.

NATO Zirvesi’nde İŞİD’e değil, başta direnen Kürt halkı olmak üzere, bölge halklarına savaş ilan edilmiştir.

Ortadoğu’daki İŞİD zulmüne karşı çıkarken, emperyalizmin bölge politikalarına ve emperyalist bir işgale de karşı çıkmak gerekmektedir.

Bölge halkının kurtuluşu, sadece ve sadece halkın haklı direnişiyle gerçekleşecektir.

Türkiye devrimci hareketinin tam bu noktada önünde duran somut görev; başta Kürt halkı olmak üzere bölge halklarıyla ortak bir devrimci direniş cephesini kurmak ve AKP hükümetinin ikiye bölünmüş savaş politikaları da dahil olmak üzere emperyalist savaş çığırtkanlarına gereken cevabı vermek olmalıdır.

Asgari Ücret İçin Görev Başına

Ali Gök

İşçi sınıfının ezici bir çoğunluğu asgari ücretle çalışıyor. İşsizlik karşısında bunalan, daha sonra da sigortalı ve asgari ücretle çalışmaya başlayan işçi kendisini mutlu hissediyor. Tablo bu. İşsizken çektiği açlığı, toplumdan, hatta ailesinden soyutlanmasını ve yaşadığı ruhsal bunalımları unutmadığından, sigortalı bir iş ve asgari ücret denizde boğulurken eline geçirdiği cam simidi gibi geliyor.

Sendikaların işçileri örgütlenme konusundaki isteksizlikleri, devrimci sendikal söylemlerin sözde kalması, işçileri devrimci sendikalara karşı da soğuk ve isteksiz davranmaya itiyor. İşçi sınıfının genel görünümü “Türk-İş’e güvenmiyor, Disk’e de inanmıyor.” Hatta yaşanan iş cinayetine karşın, Soma’daki işçilerin de genel durumu bu doğrultudadır. İşçiler deniz suyu gibidir. Geç ısınır, geç soğur. Sınıfın aktarılan önceki deneyimleri ve kendi yaşadığı deneyimlerle, sakın atın tekmesi sert olur atasözündeki gibi temkinli hareket eder, süreci çok dikkatli bir şekilde gözlemler. Tekmeyi zamanı geldiğinde sert vurur.

İşçi sınıfının ağırlıklı bir kesiminin çıkarı, her yıl belirlenen asgari ücrettedir. Aslında kendisine devrimci sendika veya konfederasyon diyen sendikaların öncelikli görevi, asgari ücretin tespitinde ve öncesinde aktif mücadele etmektir; bu mücadele işçi sınıfını örgütlemekte çok önemli bir işlev görecektir.

Asgari ücretin yeni yılda ne olduğunun açıklandığı akşam, işçiler sonucu merakla ve heyecanla beklerler. Açıklanacak rakamın kendilerini mutlu etmeyeceğini bildikleri halde, yine de sonucu

heyecanla merak ederler. Bu konuda öncelikli görev, hangi konfederasyonda olursa olsun, devrimci sendikalara, işçiden yana olduğunu söyleyen sendikalara düşmektedir. Ayrıca tüm sosyalist parti ve grupların da asgari ücretin tespitinde aktif bir tutum almanın, sınıf mücadelesinin önemli bir görevi olduğunu bilmeleri gerekir. Sınıfın ağırlıklı kesiminin çıkarlarını doğru kavrayamadığımızdan, bu doğrultuda sürekli ve kararlı eylemler yapamadığımızdan, burjuvaziyi geriletemediğimizden dolayı sınıfın gönlünü ve kendisini kazanamıyoruz. Sonra da kendi beceriksizliğimizi, niyetsizliğimizi ve tembelliğimizi görmeyip, “bu işçiyle bir şey olmaz” diyoruz. Sosyalistler olarak, öncelikle kendi aynamızda kendimize bakmamızın, daha sonra da işçiler hakkında konuşmamızın daha doğru olacağı kanaatindeyiz.

Kürt hareketinin kalıcı çıkarları, ayrıca önemli bir kesimi işçi olan Kürt hareketinin, asgari ücretin tespitinde yığınsal ve inatçı mücadelesi ciddi anlamda burjuvaziyi geriletir ve Türkiye topraklarında işçi sınıfıyla kuvvetli bağların kurulmasını sağlar. Ayrıca işçi sınıfı üzerinde burjuvazinin yaratmış olduğu Kürt düşmanlığını kırar, halkların kardeşliği – işçilerin birliği konusunda önemli bir adım atılmış olur.

Savaşın adım adım yaklaştığı, burjuvazinin her yönden şövenizmi körüklediği bu günlerde devrimci sendikaların, komünistlerin, Kürt hareketinin öncelikli görevi sınıfın en geniş kesimleriyle bağları geliştirmek, gönülleri kazanmak, ortak eylem koşullarını hazırlamak açısından yaklaşan asgari ücret mücadelesinde aktif görev almak, eylem seferberliğine çıkmak olmalıdır.

Soma’daki, burjuvazinin ve devletin katliamı olan maden cinayetinden korkan burjuva devlet ve onun hükümeti, yangını söndürmek ve işçilerin devrimci sendikalara gitmesini engellemek için maden işçilerinin ücretlerini, 2 asgari ücretin altında olamaz diyerek torba yasanın içine koydu.

Biz komünistler, devrimci sendikalar, Kürt hareketi, zaman geçirmeden derhal yaklaşık olarak 3 ay kalan asgari ücretin tespitiyle ilgili gerçekçi bir net miktarı belirleyerek sistemli bir eylemliliğe başlamak zorundayız. Bildiriler, afişler, paneller, yürüyüşler, hatta asgari ücreti belirlemek için toplanılan binaların etrafını eylem alanlarına çevirmek de dahil olmak üzere burjuvaziye uykuyu dar edelim.

Haydi zaman geçirmeden görev başına.

Halklar Arasında Savaşa Sınıflar Arasında Barışa HAYIR!

Ali Gök

Uzun yıllardır 1 Eylül Barış günü Türkiye’de sosyalistler ve Kürt ulusal hareketi tarafından kutlanmaktadır.Hitler faşizmi 1 Eylül 1939 yılında Polonya’yı işgale başladı . Polonya’nın işgali yaklaşık elli milyon insanın ölümüne ve sakat kalmasına yol açan II. Emperyalist paylaşım savaşı’nın başlangıç tarihi olarak kabul edildi.1 Eylül II. paylaşım savaşı sonrasında, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler tarafından,savaşın başladığı tarihe gönderme yapılarak dünya barış günü olarak ilan edildi ve Sovyetler Birliği çökene kadar sosyalizm ve demokrasi güçleri tarafından kutlanageldi. Başlangıçta emperyalizme ve savaşa karşı bir eylem günü olarak kutlanırken zamanla niteliğini kaybederek ünlü “Barış içinde bir arada yaşama” çerçevesinde statükoyu korumanın bir aracına dönüştü. Sovyetler Birliği’nin çözülüşünün ardından değişen statüko ile birlikte Türkiye ve Kıbrıs hariç, ortadan kalktı.

1 Eylül’ün Dünya Barış Günü ilan edilmesinden buyana geçen sürede yaşananlar, aslında kapitalizmin koşulları altında dünyada barışın sağlanması ve hüküm sürmesinin olanaksızlığını binlerce kez kanıtladı. Bu aynı zamanda barışın pasifist savaş karşıtlığıyla, silahların yüksek düzeydeki öldürücülüğüyle, soyut “insani değerler, vicdan” vb. savlarla engellenemeyeceğini, tersine barış elde etmenin ancak, günümüzde savaşın baş sorumlusu olan kapitalist üretim biçimini ortadan kal-

dırmakla mümkün olacağıdır.

Lenin’in bizlere anlatmaya çalıştığı Sosyalistlerin Savaşa karşı tutumuna bakalım “Sosyalistler, halklar arasındaki savaşları daima barbarca ve canavarca bulmuşlar ve kötülemişlerdir. Bizim savaşa karşı tutumumuz gene de aslında burjuva pasifistleri ve anarşistlerden farklıdır. Her şeyden önce , biz, bir yanda savaşlar ile öte yanda ülke içindeki sınıf savaşım-ları içindeki ayrılmaz bağlılığı, sınıflar ortadan kaldırılmadan ve sosyalizm kurulmadan savaşların ortadan kaldırılmasının olanaksızlığını ve iç savaşların, örneğin,ezilen sınıfın ezene, kölelerin köle sahiplerine, serflerin toprak

beylerine, ücretli işçilerin burjuvaziye karşı verdikleri savaşların haklılığını, ilerici niteliğini ve gerekliliğini tamamen kabul ederiz”.(Lenin, Sosyalizm ve Savaş sf.11)

O zaman sosyalist ve komünist hareketin bugün öne çıkarması gereken 1 Eylül Dünya Barış Günü yerine Halklar Arasında Savaşa, Sınıflar Arasında Barışa Hayır sloganı olmalıdır. Çünkü bugün emperyalist bir çağda barış fikrini sosyalizm mücadelesinden kopartarak dillendirmek toplumsal bir uzlaşmayı öne çıkarmaktan başka bir şeyi ifade etmez. Tam tersine topluma barış için kapitalizme karşı savaşmak

zorunda olduğunun mesajını iletmek gerekir. Bir yanda halklar kırılırken bugün Rojava'da, Şengal'de, Filistin'de, Suriye'de, Ortadoğu ve dünyanın başka ülkelerinde emperyalizm yeni paylaşım savaşlarını dayatırken 1 Eylül Barış Günü kutlamanın bir anlamı olmasa gerek. Bugün barışa verilecek en büyük destek sınıf savaşını kendi burjuvazine karşı yükselterek iç savaşın koşullarını yaratmak olmalıdır. Yapılması gereken, savaşa karşı savaşmak olmalıdır. "Savaş, her ne denli, hiç kuşkusuz, yalnızca onların yararına da olsa ve onlardan başka kimseyi zenginleştirmese de, kapitalist açgözlülerin kötü niyetinden doğmamıştır. O, dünya kapitalizminin bir yarım yüzyılı tarafından, bağ ve ilişkilerin sonsuz çokluğu tarafından yaratılmıştır. Sermaye iktidarı devrilmedikçe, iktidar bir başka sınıfa, proletaryaya geçmedikçe, kendini emperyalist savaştan çekip çıkarmak olanaksızdır, zorla dayatılmamış demokratik bir barış elde etmek olanaksızdır. Şubat-Mart 1917 Rus devrimi, emperyalist savaşın iç savaş durumuna dönüşmesinin başlangıcını gösterdi. Bu devrim, savaşın durdurulmasına doğru ilk adımı attı. Savaşın durdurulmasını, yalnız ikinci adım iktidarın proletaryaya geçişi sağlayabilir. Bu bütün dünyada "cephenin yarılmasının, sermayenin çıkarları cephesinin yarılmasının başlangıcı olacaktır, ve proletarya, ancak bu cepheyi yararak insanlığı savaşın korkunçluğundan kurtarabilir, ona sürekli bir barışın iyiliklerini sağlayabilir". (Lenin Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi sf.41)

Bugün öne çıkması gereken emperyalist savaşlara, haksız savaşlara karşı durup, haklı savaşı önermektir; işçi sınıfına ve ezilen halklara gerçek barışı sunmanın

yolunu açabilmektir. Komünistler aynı zamanda kendi ülkelerindeki soykırımlara karşı mücadeleyi yükseltebilmeli, kendi burjuvazisiyle hesaplaşmasını yapabilmelidir. Ermeni, Grek, Pontus, Süryani, Kürt vb. halklara karşı yürütülen soykırımlar, 6-7 Eylül olayları tam bu anlamda kendi burjuvazisinin geçmişiyle bir hesaplaşmanın göstergesi olabilir.

Bugün yapılmaya çalışılan Kürtlere yönelik linç girişimlerinin örgütlenmesi, Kürt hareketinin tasfiye edilip burjuvazinin kendisini yeniden dizayn etmesinden başka bir şey değildir. Sosyalist ve komünist hareketin 1 Eylül yerine öne çıkarması gereken gün, 6-7 Eylül 1955 Rum ve Ermenilere yönelik yapılan Tek Dil, Tek Bayrak, Tek vatan dayatmasından başka bir şey değildir. Dün Menderes'in yapmaya çalıştığını bugün Erdoğan yapıyor. 6-7 Eylül olaylarını teşhir etmek ve bugün burjuva devleti yığınların gözün-

de teşhir etmek, buna yönelik kitlesel protestolar örgütlemek, 1 Eylül barış günü kutlamaktan daha anlamlıdır.

Emperyalizmin dünyayı yeni bir savaşa doğru sürüklediği yanı başımızda, Irak'ta, Suriye'de, Libya'da egemenlik ve kâr uğruna halkların kırıma uğratıldığı, Rojava'da Kürt halkına yeni bir soykırımın dayatıldığı bugün komünistlerin görevi "demokrasi ve barış" adına sürdürülen bu soytarılığı deşifre etmek, işçi sınıfını, halkları yeni soykırımlara karşı uyarmak, örgütlemek ve seferber etmektir. Emperyalizme, onun taşeronu IŞİD'e karşı savaşmak, Rojava Devrimine sahip çıkmak, Kürt ulusunun ayrılma hakkını ikircimsiz savunmaktır. İşçi sınıfını gerçek barışı getirecek proletarya iktidarına hazırlamaktır.

"Sürekli Barış isteyen herkes, Hükümetler ile Burjuvaziye karşı, bir iç savaştan yana olmak zorundadır" Lenin

Bu günlerde İngiltere ve ABD vatandaşlarının kafası oldukça karışık

Ortadoğuda olup bitenler kafanızı mı karıştırıyor? Açıklayayım.

Biz, İslam devletine karşı savaşında Irak hükümetini destekliyoruz. IŞİD'i sevmiyoruz ama IŞİD, bizim sevdiğimiz Suudi Arabistan tarafından destekleniyor.

Suriye'de Başkan Esad'ı sevmiyoruz. Ona karşı yürütülen savaş destekliyoruz fakat aynı zamanda ona karşı savaşan IŞİD'i desteklemiyoruz.

İran'ı sevmiyoruz fakat İran,

IŞİD'e karşı Irak hükümetini destekliyor. Böylece, bazı dostlarımız bizim düşmanlarımızı destekliyor ve düşmanlarımızın bazıları dostlarımız oluyor ve düşmanlarımızdan bazıları, bizim kaybetmelerini istediğimiz diğer düşmanlarımızla savaşmıyorlar fakat biz, düşmanlarımızla savaşa düşmanlarımızın kazanmasını istemiyoruz.

Yenmek istediğimiz insanlar yenildiklerinde, yerlerine muhtemelen daha az sevdiğimiz insanlar gelecek. Ve bütün bunlar, bizim aslında, biz onları defetmeye gidene kadar orada olmayan teröristleri kovmak için bir ülkeyi işgal etmemizle başladı. Şimdi anladınız mı?

AUBREY BAILEY. Fleet Hants Gazetesi / Hampshire, İngiltere

Devrimci Gençliğin Görevleri (I. Mektup) V.I. Lenin

Üniversiteli gazetesinin yazı kurulunun açıklaması- yanılmıyorsak, ilk kez “Osvobosdenye” sayı 4 (28’de) yayınlandı ve “İskra”nın da eline ulaştı- kanımızca, “Üniversiteli”nin yazı kurulunun görüşlerinde, ilk sayısından bu yana önemli bir ilerleme kaydedildiğine işaret ediyor. Bay Struve, bildiride açıklanan görüşlerle hemfikir olmadığını bildirmekte acele etmekle hata yapmadı: Bu görüşler, burjuva-liberal organın büyük bir tutarlılık ve hevesle temsil ettiği oportünist çizgiden gerçekten de esaslı bir biçimde ayrılmaktadır. “Devrimci ruhun, öğrenci gençliğin ideolojik birliğini tek başına yaratamayacağını”, “bunun için, şu ya da bu sosyalist dünya görüşüne” ve de “belli, bütünsel” bir dünya görüşüne “dayanan bir sosyalist ideale gereksinim olduğunu” kabul eden “Üniversiteli”nin yazı kurulu, şimdiden, ideolojik kayıtsızlık ve teorik oportünizm ile temelden ayrılmış ve öğrenci gençliğin devrimcileştirilmesinin araçlarına ilişkin sorunu doğru bir temele yerleştirmiştir.

Kaba “devrimciliğin” alışılmış bakış açısına göre ise, öğrenci gençliğin ideolojik birliği, bütünsel bir dünya görüşünü gerektirmiyor, dahası reddediyor. İdeolojik birlik, farklı türden devrimci görüşlere karşı “hoşgörü” anlamına geliyor; belli bir düşünce çevresini kesin bir biçimde benimsemekten kaçınmayı şart koşuyor. Kısacası ideolojik birlik, bu bilge politikacıların bakış açısına göre, belli bir ideolojik ilgisizliği şart koşuyor (elbette, geniş bir düşünce çeşitliliğinden, her ne pahasına olursa olsun birliğin öneminden ve ertelenmezliğinden vb. vb. dem vuran bayat formüllerle az ya da çok hü-

nerle süslenmiş olarak). Bu tür bir tartışmada, öğrenci gençlik içerisinde –politik ve sosyal görüşleri itibarıyla- çok farklı grupların var olduğu, var olmaları gerektiği ve bu nedenle, dünya görüşünde birlik ve kesinlik talebinin kaçınılmaz olarak bu gruplardan bazılarını dışlayacağı ve dolayısıyla birliğe köstek olacağı; dolayısıyla ortak çalışma yerine anlaşmazlıklara neden olacağı; dolayısıyla ortak politik saldırının gücünü zayıflatacağı vb. –sonu gelmez- gibi herkesçe bilinen tartışmasız gerçeğe parmak basmak, daima oldukça etkileyici, hatta ilk bakışta ikna edici bir kanıt yürütme olarak görünür.

Bu, etkileyici gerçekleştirmeye daha yakından bakalım. Mesela, “Üniversiteli”nin 1. Sayısındaki, üniversitelileri gruplara göre sınıflandırmayı ele alalım. Bu ilk sayıda, yazı kurulunun belirli ve bütünsel bir dünya görüşü talebi henüz ortaya konmuş değildi ve bundan dolayı, sosyal demokrat “dar görüşlülük” önyargısına sahip olmakla suçlanamaz. “Üniversiteli”nin 1. Sayısındaki başyazı, günümüz üniversite öğrencilerini 4 ana gruba ayırır: 1. “kayıtsız

kitle”; öğrenci hareketine karşı tamamıyla ilgisiz kalanlar. 2. “akademiciler”; salt akademik zemine dayalı bir öğrenci hareketinin taraftarları; 3.”genel olarak öğrenci hareketi karşıtları”; milliyetçiler, antisemitistler vb. 4.”politikacılar”; çarlık despotizmini yıkmaya mücadelesinin yandaşları. “bu grup, kendi içinde iki karşıt gruptan oluşur; devrimci eğilimli tamamen burjuva bir politik muhalefet ile, son günlerin (sadece son günlerin mi?) ürünü, sosyalist eğilimli devrimci entelektüel proletaryadan.” İkinci alt grubun bilindiği üzere, kendi içinde sosyal devrimci ve sosyal demokrat öğrencilere bölündüğü dikkate alınırsa, bugün üniversitelilerin 6 politik gruba ayrıldığı ortaya çıkar: gericiler, kayıtsızlar, akademiciler, liberaller, sosyal devrimciler ve sosyal demokratlar.

Soru şu: bu gruplaşma raslantısal mıdır? Geçici ruh hallerinden mi doğmuştur? Bu soruyu doğrudan sormak, bu meseleyle az çok ilgili her insandan olumsuz bir yanıt almak için yeterlidir. Bizim üniversitelilerimiz arasında farklı bir gruplaşma olamazdı da; çünkü o, aydın kesimin en hassas tepki

■ devamı sf 21 ➡

Sosyalist ★ GSB

Genç Sosyalistler Birliği - Bülten Sayı: 4 Ekim2014

GSB'nin Sözü

Ortadoğu büyük bir yıkım yaşıyor. Emperyalist devletlerin tasmaladığı IŞİD, zincirini kopardı ve hasyasızca tüm Ortadoğu halklarına saldırıyor. Geçtiği yere kan ve zulümden başka bir şey bırakmıyor. Medeni devletler ise bölgede yaşayanları seyretmekten başka bir şey yapmıyor. Son BM toplantısı bir parodiden başka bir şey değildi.

IŞİD çetelerinin saldırılarına karşı büyük bir kahramanlık örneği gösteren Kürt halkı; yalnızca kendisi için değil tüm Ortadoğu halkları için de özgürlüğün umudu oluyor. Kobane Ortadoğu halklarının özgürlüğünün son kalesidir. Ve o kale düşmeyecek!

Kobane'de IŞİD çetelerine karşı özgürlük savaşı devam ederken; Yeni Türkiye IŞİD çetelerine göz kulak oluyor. IŞİD'e militan yetiştiren dernekler bizzat devletten yardım alırken, öte yandan çatışmalarda yaralanan cihatçılar Türkiye hastanelerinde iyileştiriliyor. Devletin açık desteğiyle iyice öz-

güveni yerine gelen İslamcı çeteler, üniversitelerde Kobane direnişi ile ilgili afiş asan devrimci gençlere okul içerisine girerek saldırma cüretini gösterebiliyorlar. Bu cüreti onlara veren Türkiye Cumhuriyeti devletidir.

Büyük bir hızla geliştiği söylenen Türkiye'de ise, emekçilerin fitratında ölüm oluyor. Okul harçlığını çıkarmak için rezidans inşaatında çalışan bir üniversite öğrencisi yine patronların kar hırsının kurbanı oldu. Türkiye'nin geliştiğini söyleyen devlet yetkilileri ise yaşayanların hesabını vermek yerine herkesi dua etmeye çağırdılar.

Bugün Türkiye'de milyonlarca genç yoksullukla boğuşmakta. Gençlerin önüne artık iki seçenek sunulmaya başlanmıştır. Ya mahallede bonzai içmek, ya da İmam-Hatip liselerine gitmek. Gençliğe kafasını uyuşturmaktan başka çare bırakılmıyor.

Devletin aymazca, riyakarca ve gözlerimize baka baka bizi önce

yoksulluğa mahkum etmesini görerek, sonra da "Türkiye büyüyor!" yalanlarını dinlemek zorunda değiliz! Çünkü büyüyen Türkiye'nin zenginleri, bizler değiliz. Bizleri ise artıklar için kavga etmeye, hatta ölmeye zorluyorlar. Buna katlanmak zorunda değiliz!

Çektiğimiz acıları bonzai içerek ya da dua okuyarak yatıştırmak zorunda da değiliz. Biz geleceğimizi istiyoruz. Biz kaza ile yaşadığımız bu topraklarda insanca bir yaşam istiyoruz. Hakkımız olan insanca yaşam için kimseye de yalalaklık yapmak istemiyoruz.

GSB, milyonlarca genci kendisine dayatılan bu berbat kaderi bozmaya, kendisine hiçbir şey vermeyen bu düzene karşı ayaklanmaya ve üniversitelerde, mahallelerde kendisine saldıran İslamcı çeteler ile uyuşturucu çetelerine karşı hakkını savunmaya çağıyor.

GSB örgütlenmeye çağırıyor!

Şimdi geleceğimiz için örgütlenme zamanı!

GENÇ
SOSYALİSTLER
BİRLİĞİ

Alanlarda

GSB olarak bu yıl 27.si düzenlenen Hamzababa Şenliklerine katıldık. Başta hepimiz şaşkınca etrafı izliyorduk. Müthiş bir kalabalık vardı. Halk gelenek ve görenekleri doğrultusunda ibadetlerini ve ritüellerini gerçekleştiriyordu.

Arkadaşlarımızla birlikte farklı kitlelere seslenebilmek adına biz de dergilerimizi sergiledik. Kimimiz dergilerin başında, kimimiz ise dolaşarak yaptı bunu. En büyük amacımız dergilerin satılmasından çok insanlarda küçük de olsa kıvılcımlar uyandırmaktı.

Şenlik dışarıdan sadece bölge halkına hitap eden bir şenlik olarak görünse de aslında birçok özgür düşünceye kucak açan, halkın bir bütün olması gerektiği mesajını veren bir etkinlik oldu.

Turgutlu-GSB

Yeni Türkiye ve Gençlik

Haşmet Suiçmez

AKP iktidarıyla birlikte özellikle son dönemlerde dillere pelesenk olan bir kavram “Yeni Türkiye”. Yenilikten halkın anladığı ‘daha özgür’, ‘daha yenilikçi’ ve ‘daha demokratik’ bir ülke. Onların kastettiği ise bunun tam tersi. Tekellerin karlarının beş-on katlandığı, işçilerin asgari ücretin bile altında, güvencesiz çalıştırıldığı, hergün onlarca işçinin iş çinayetlerinde katledildiği, hak arayanın gazlandığı coplandığı bir ülke. Yeni Türkiye’nin büyüyen güçlenmesi, katlanan karlar ve canlar pahasına büyüyen pazarlardır. Yeni Türkiye’nin ekonomisi, eskisini aratmayacak ölçüde çocuk yaşlarından itibaren çalışmak zorunda bırakılan, asgari ücret ve güvencesizliğe mahkum edilen ve nihayetinde 3 kuruş maaş ile geçimini sağlamaya çalışan milyonlarca emekçinin omuzlarında yükseliyor.

Gün geçtikçe ülkedeki milyonerlerin, milyarderlerin sayısının artışıyla övünüyorlar. Evet doğru. Bir kesim zenginliğine zenginlik katıyor. Fakat geriye kalan yığınlar için durum bu kadar iyimser değil. Her yıl binlerce yoksul iş kazası dedikleri cinayetlere kurban gidiyor, açlıkla yoksullukla pençeleşiyor, devletin bölgesel planları ve projeleri doğrultusunda yok yere savaşlara gönderilip öldürülüyor.

Ülkenin geleceği addedilen gençlerin durumu da pek farklı değil. Eğitimin yoksullar için bir ayrıcalık olduğu günümüzde okul harçlığını kazanmak, ya da evinin kirasını ödemek için ek işlerde, yazları inşaatlarda, tarlalarda çalışan binlerce genç var. Hatta daha 9-10 yaşından itibaren bir yerlerde çalışmaya başlayan, akranlarına sokakta koşmak düşerken kendisine İngiliz anahtarıyla iş yapmak düşen binlerce çocuk var...

21 yaşındaki Hıdır, bu bahsettiğimiz gençlerden yalnızca biri. Hıdır, geçtiğimiz ay Torunlar inşaatı asansörünün çökmesi sonucu ölen on işçiden

birisiydi. Tunceli Üniversitesi’nde okuyan bir öğrenciydi. Muhtemeldir ki okul harçlığını kazanmak için inşaatı çalışıyordu.

Geçtiğimiz yıl Adana’da kafası pres makinesine sıkışarak ölen Ahmet ise 13 yaşındaydı. Okul masraflarını karşılamak için işe girdiği fabrikadan sağ çıkamadı. Ahmet’i kaçak çalıştıran patron 30 bin tl para cezasına çarptırıldı.

Önümüzde nice örnekler var. Ayrıcalıklı bir kesim zenginliğine zenginlik katarken, Hıdır gibi, Ahmet gibi her gün ölümle yüzleşen binlerce yoksul genç var.

Daha güzel giyinmek, daha iyi beslenmek, sosyalleşmek, yeteneklerini sere serpe geliştirmek için değil, kendisinin, kardeşinin ya da çocuğunun eğitim masraflarını karşılamak için, evindeki hastaya bakabilmek için ve en nihayetinde hayata tutunup, hayatta kalabilmek için ölümle sürekli yüzleşiyoruz.

Tabi öldükten sonra arkanda istediğini de bırakamıyorsun. Üstüne, yetmez gibi devlet adamları ve aygıtları, söyledikleri ve yaptıklarıyla öldükten sonra bile yaptıkları zulme işkenceye devam ederler.

Bir yerde bir iş kazası haberi gelince, oraya ambulandan önce polis gidiyor. Olayı soruşturmak için filan değil tabi ki! Olur da işçiler kazada ölen, ya da yaralanan arkadaşları için ortalığı ayağa kaldırır diye! Medya elbette bu ölümleri görmezden gelmeye çalışmaktadır. Görmezden gelemezse de ‘yazık oldu... acı kaybımız... şehit oldular(?)...’ gibi sözlerle olayın üstünü örtmeye ve yaşanan ölümleri normalleştirmeye çalışmaktadır. Bir de utanmadan devlet büyükleri çıkıp yaşananlara kader demektedir.

Aynı amaçlara sahip bir avuç insanın bize kader diye dayattığı bu sömürü düzeni ve onun tüm aygıtlarını örgütlülüğün gücüyle yenebiliriz, yeneceğiz de.

Saldırlara Karşı Birleşik Bir Mücad

Zafer Soylu

Kötü haberler veren bir kahin gibi davranmak niyetinde değiliz. Çünkü önümüzdeki süreçte az çok neler yaşayabileceğimizi görmek için kahin olmaya hiç gerek yok. Tayyip Erdoğan’ın cumhurbaşkanı seçilmesi, özellikle bürokrasi ve yargı kurumlarında hızla devam eden cemaat-AKP çatışması, bir de üstüne Batı ve Güney Kürdistan’daki IŞİD saldırıları eklenince; önümüzdeki dönemin zor geçeceği gün gibi açık.

En son İstanbul Üniversitesi’nde Kobane için afiş çalışması yapan devrimciler IŞİD’çi çetelerin saldırması da yeni dönemin nasıl geçeceği noktasında bize fikir veriyor. Çetelerin cüretkar bir şekilde mevzilerimize, güçlü olduğumuz okullara saldırması bir cürettir. Bu cüreti Türkiye Cumhuriyeti devletinin onları desteklemesinden aldıkları çok açık.

Peki biz onların bu cüretine nasıl karşılık vereceğiz? “İktidar onların yanında, polis onlara yardım ediyor” argümanlarını ortaya atarak mağduriyet edebiyatı yapmaya çalışmayalım; biz mağdur değil devrimcileriz, bu düzene meydan okuyanlarız. O zaman soruyu yineleyelim, çetelerin cüre-

Üniversiteler ve Siyasal İslam

olan, toplumun tüm hücrelerine yayılmaya çalışarak her şeye nüfuz etmeye çalışan bir siyasal İslam vardır. Hal böyleyken kimse İslamafobiden de bahsedemez. Çünkü İslamafobi büyük çoğunluğu Müslüman olan bir ülkede gerçekleşemez. Türkiye’de yaşanan ateizm-fobidir. Bu öylesine bir fobidir ki, yıllardır üniversitelerde oruç tutmayan öğrencilere saldırılmıştır. Ya da ramazan ayında içki içenler dövülmüştür. Evrim teorisini savunanlar üniversitelerden atılmıştır. Öyle ki, çok yakın bir zamanda kurulan ateizm derneği ise çok yoğun tehdit telefonları almıştır. Peki bunun tersine kim namaz kılınması engellenen birilerinden, ya da oruç tuttuğu için dövülen bir öğrenciden bahsedebilir? Evet, uzun yıllar başörtüsü ile üniversiteye girmek isteyen öğrenciler mağdur olmuşlardır ama şu an kimin mağduriyetinden bahsedebiliriz?

Üniversitelerde sekülerizmi savunmak ve siyasal İslam’a karşı tavır almak önümüzdeki dönemde oldukça önemlidir. Aydınlanmacı ve laisist bir hatta düşmeden; sekülerizmi savunmalıyız. Din kişisel bir olgudur; tanrıya inanan insan ile tanrısı arasında bir olgudur. Meseleyi buradan çıkarıp dini bir toplumsal tahakküm aracı haline getirmeye çalışanlara karşı mücadele etmemiz gerekiyor.

Özellikle İŞİD gibi İslamcı çetelerin alanlarımıza ve mevzilerimize saldırmaya da başladığı şu dönemde hem etkili bir mücadele hattı hem de seküler bir siyaset dili ile gençlik kitlesine ulaşmamız gerekiyor.

genç
Sosyalist
Oku, Okut

Erkan Bilmez

Liberal İslamcılarının en büyük başarılarından biri sol entelejansiyanın lügatına kattıkları içi tamamen boşaltılmış İslamafobi sözcüğüdür. Bugün Türkiye’de her kim İslam hakkında, özellikle de siyasal İslam hakkında bir şey söylese veya yazsa, anında “İslamafobik” olarak damgalanıyor. Üstelik bu hassasiyeti gösterenlerin de liberal İslamcılardan çok soldan geliyor olması ise düşündürücü bir konu.

Türkiye’de İslam dinine karşı aydınlanmacı ve pozitivist bir damar ile refleks geliştirmek sosyalist hareketin uzun yıllardır sorunu olmuştur. Son yıllarda sosyalist hareket içerisinde her ne kadar aydınlanmacılık ve pozitivism eleştirisi yapılsa da, bu eleştirilerin çoğu sağlıklı bir hat üzerinden yürümektedir. Artık her türlü sekülerizm savunusu; aydınlanmacılık yaftası ya da CHP laisizmi yaftası yemekten kurtulamıyor. Sekülerizmi savunursak ve siyasal İslam’ı eleştirirsek İslamafobik oluyoruz. Hatta siyasal İslam’ı “mağdur” ediyoruz.

Bugün Türkiye’de mağdur olan bir siyasal İslam yoktur. Egemen

ele Hattı Örelim

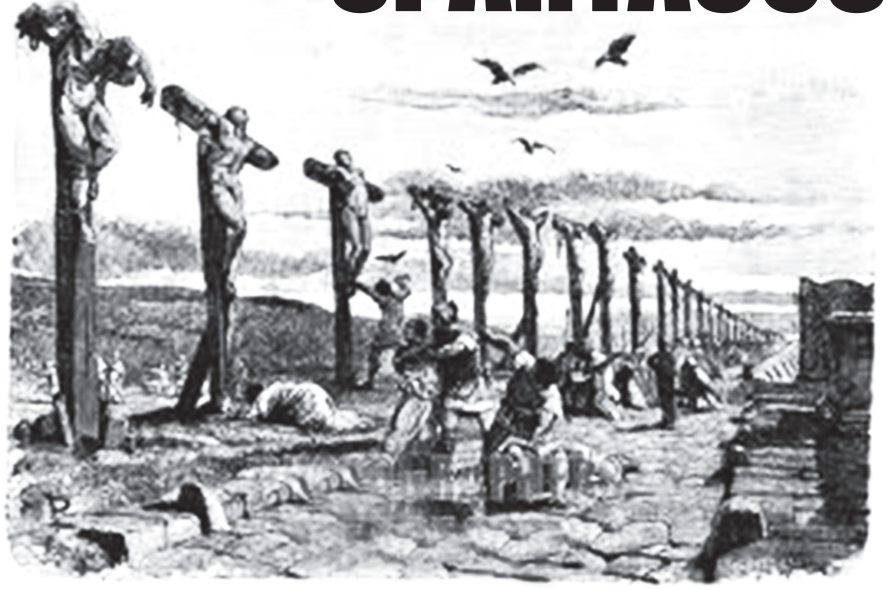
tine nasıl karşılık vereceğiz? İslamcı çeteler geliyor, okullarımızı basıyor ve bize meydan okuyor.

Bu meydan okumaya herhangi bir grubun karşılık vermesiyle çözülecek bir şey değildir. Üniversitelerdeki devrimci siyaset İslamcı çeteler tarafından tehdit edilmeye başlandı. Eskiden Türkçü faşist çetelerle yapılan kuşatma bugün İslamcı faşist çetelerle yapılıyor.

İktidarın gençliği iyice tahakküm altına almaya çalıştığı bu dönemde; liselerin imam-hatipleştirilmesi, binlerce liseli gencin zorla imam hatiplere gönderilmesi bu tahakküm çabasının açık bir göstergesidir.

Bir hat örmek gerekiyor. Bu hat ancak devrimci gençlik örgütlerinin yan yana gelmesi ile üniversitelerde ve liselerde örülebilir. Eğer devrimciler olarak ortak bir mücadele hattı öremezsek, ilerleyen dönemlerde daha yoğun saldırılar gelecek.

Örgütlü olduğumuz tüm okullarda ortak bir mücadele hattı örelim ve başta İŞİD olmak üzere hiçbir İslamcı çeteye geçit vermeyelim! Aynı örgütlensek de, birlikte vuralım!

Spartacus'ün içini boşaltarak gençler arasında popülerleşmesini sağlayan bir ABD dizisinin sonunda şöyle bir sahne geçiyordu. Spartacus'un yanında savaşan yoldaşlarından bir tanesi onun ölü bedenine eğilerek; "Roma bir gün yıkılacak ama senin ismin hep hatırlanacak!" Spartacus'ü gerçek kimliğinden kopararak onu bir dizi kahramanı olmaktan öteye taşımayan bir dizi için aslında çok da doğru ve güzel bir final sözü diyebiliriz. Gerçekten de yüzyıllar sonra bile Spartacus'ün ismi anıldı. Ezilenlerin mücadelesi için bir esin kaynağı hatta sembol oldu, peki kimdir Spartacus?

Spartacus milattan yüz küsur yıl kadar önce yaşamış, Roma tarihinde de önemli etkiler bırakmış köle ayaklanmasının liderlerindendir.

Önceleri özgür bir adam olan Spartacus, Roma ordusunun da askeri idi. Ancak bilmediğimiz bir nedenden dolayı ordudan kaçtı ve haydutluk yapmaya başladı. Bir süre sonra Roma askerleri tarafından yakalandı. Her güçlü kuvvetli kölelere sorulan soruyu ona da sordular: "Gladyatör mü olmak istersin, yoksa ölmek mi?"

Gladyatör okulunun vahşi yaşam koşulları ve her an ölümle burun buruna yaşamak: zamanla "ölüm" kavramını ve ona sorulan soruyu anlamsızlaştırdı. Özellikle böyle bir yerin patlamaya hazır bir bomba haline gelmesi ve giderek isyan ile özgürlük fikirlerinin ortaya çıkması anlaşılır bir süreçtir. Nitekim Spartacus hızla isyan ve özgürlük fikirleriyle dolmaya başladı.

Unutmayalım özgürleşmek, köleliğin kavranarak ona karşı başkaldırılmasıyla başlıyor. Bu tarihin her evresi için geçerli olmuştur. Spartacus ve 72 arkadaşı gladyatör

okulundan bir isyanla kaçtıklarında artık örgürleşmeye başlamışlardı.

İlk başta önemsiz gibi gözüken bu isyanın kaderi, isyancıları çok da ciddiye almayan Roma'nın üzerlerine iki birlik göndermesiyle değişti. Onları hafife alan Roma sadece iki birliğini kaybetmekle kalmadı, onlarla ilgili "yenilmez ve sarsılmaz" düşüncesinin zeminini hazırladı. Köleliğin kazandığı zafer Roma'nın her yerindeki birikmiş olan öfkeyi ve enerjiyi de açığa çıkardı.

Vezüv dağının eteklerine yerleşerek karargah kuran isyancılara hergün yenileri eklendi. Roma'nın her yerinden kaçarak ya da efendilerini ortadan kaldırarak köleler Spartacus'un saflarına katılıyorlardı. Bu katılımlarla iyice güçlenen köleler Roma'nın üzerlerine gönderdiği her orduyu yendiler. Bu zaferlerin kazanılmasında iyi hesaplanmış askeri taktikler belirleyici değildi. Bu zaferlerin altında yatan asıl önemli sebep; özgürlük uğruna savaşan kölelerin Roma'nın paralı askerlerinden daha gayretli olmaları ve "zincirlerinden başka kaybedecek birşeyleri" olmayıştıydı.

Bu arada Romalı soylular aralarındaki anlaşmazlıkları erteleyerek bütün yetkiyi Crassus isimli bir ge-

narale verdiler. Kölelerin saflarında ise isyanın geleceği tartışılıyordu. Spartacus'ün içlerinde bulunduğu taraf Roma'nın dışına çıkmayı düşürken; diğer taraf kalıp Roma'yı yenmeyi düşünüyordu. Kölelerin yaşadığı bu fikir ayrılıkları ve dağınıklıklarından yararlanmasını iyi bilen Crassus uzun süren savaşlar sonucunda köleleri yenmeyi başardı. Son girdiği savaştan ele geçirdiği altı bin köleyi de Roma'ya kadar dizilmiş çarmıhlara gerdirdi.

Zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri olmayanların tavırları da geçen yüzyıllara rağmen hiç değişmedi. Köleler Roma'lılara hiç başeğmedi ve aman dilemedi.

Spartacus ve arkadaşlarının başlatmış olduğu isyan bir toplumsal devrim hedefi olmamasına rağmen kölelerin ilk düzenli ayaklanması açısından sınıf mücadelesi tarihimizin kilometre taşlarından bir tanesi olmuştur.

Sınıf savaşı sürdüğü müddetçe, yeni ve özgür bir dünya; komünist bir dünya kurmak için yola çıkanlara Spartacus hep esin kaynağı olacaktır. "Ya Özgürlük, Ya Ölüm!"

➡ 16. sayfadan devam gösteren bölümüdür. Aydına, tüm toplumdaki sınıf çıkarlarının gelişimini ve politik gruplaşmaları en bilinçli, en keskin ve en açık şekilde yansıttığı ve ifade ettiği için aydın denmiştir. Gruplaşmaları, toplumun politik gruplaşmalarına denk düşmeseydi öğrenci gençlik, öğrenci gençlik olmazdı. “Denk düşme” derken, öğrenci grupları ile toplumsal grupların gücü ve niceliği arasında tamamen örtüşen bir oran bulunduğunu değil, toplumda var olan grupların, zorunlu ve kaçınılmaz olarak öğrenci gençlik arasında da bulunduğunu söylüyoruz. Ve bütün Rus toplumu için, polis despotizmi tarafından ürkütülmüş ve sindirilmiş, politik olarak el değmemiş, sınıf çelişkilerinin henüz tomurcuk halinde bulunduğu ve görelî bir gelişim gösterdiği devasa halk kitleleri arasında, işte bu 6 grup belirleyicidir: gericiler, kayıtsızlar, kültür reformcuları, liberaller, sosyal devrimciler ve sosyal demokratlar. Burada “akademiciler” yerine “kültür reformcuları” dedim; yani, politik mücadele olmadan, otokrasi zemininde legal gelişmenin yandaşları bu tür kültür reformcuları Rus toplumunun her kesiminde bulunur ve her yerde, üniversiteliler arasındaki “akademiciler” gibi meslek çıkarlarının dar çerçevesinde kalarak ulusal ekonominin ilgili dallarında ya da devlet veya yerel yönetimlerinde iyileştirmelerle yetinirler. Farklı yönelimdeki “politikacıları” birbirinden ayırt etmeksizin (akademiciler de öyle yaparlar) her yerde, politikadan ürkekçe uzak dururlar; yönetim biçimini... ilgilendiren her şeyi politika olarak nitelerler. “kültür reformcuları” her zaman bizdeki liberalizmin en geniş tabanını oluşturdu ve bugün de oluşturuyor. “barışçıl” zamanlarda (yani politik gericilik dönemleri) kültür reformcusu ile liberal kavramı ne-

redeyse tamamen özdeşdir. Evet, hatta savaş dönemleri ve toplumsal hareketlerin yükseliş dönemlerinde, otokrasi karşıtlığının büyüdüğü dönemlerde, bu kavramlar arasındaki fark genelde belirsiz kalır. Rus liberali, yurt dışında sansürlü yayınlanan bir dergide otokrasiye karşı dolaysız ve açık bir protestoyla kamuoyuna seslendiğinde bile, kendini bir kültür reformcusu olarak hissetmekten kurtulamaz ve bazen, birdenbire kölece, ya da başka bir deyişle legal, sadık, itaatçi düşünceler üretmeye başlar: bakınız “Osvobodenye”.

Kültür reformcuları ve liberaller arasında herkes için açık ve seçilebilir bir sınırın çizilememesi, genel olarak Rus toplumundaki politik gruplaşmanın tamamını niteler. Rus toplumunun sınıfsal bölünmesine uymadığı gerekçesiyle yukarıda yaptığımız 6 grup ayrımına itiraz edilebilir belki. Fakat böyle bir karşı çıkışın temeli yoktur. Sınıfsal bölünme elbette, politik gruplaşmanın en derinindeki temeldir; elbette bu gruplaşmayı son tahlilde hep o belirler. Ama bu derin temel, ancak tarihsel gelişim süreci içerisinde ve bu gelişime katılanların ve yaratanla-

rın bilincinin geliştiği oranda olur. Bu “son tahlil”de, ancak politik mücadele yoluyla açığa çıkacaktır. Bazen yıllarca, on yıllarca süren uzun, ısrarla yürütülen; kendini zaman zaman çeşitli politik krizlerde şiddetle açığa vuran, zaman zaman durulan ve bir süreliğine adeta duran bir mücadelenin sonucu olarak. Örneğin, politik mücadelenin özellikle keskin biçimler aldığı ve ileri sınıfın –proletaryanın– özellikle sınıf bilinçli olduğu Almanya’da hala, heterojen (ve genel olarak özellikle anti proleter) sınıf içeriğinin üzerini, mezhepsel bir kıstasla örten merkez partisinin (ve de büyük partilerin) var olması bir rastlantı değildir. Rusya’da günümüzdeki politik grupların sınıf kökenlerinin, tüm halkın politik hak yoksunluğuyla; mükemmel örgütlenmiş, ideolojik olarak sağlam ve geleneksel olarak kendi içinde kapalı bir yapıya sahip bürokrasinin egemenliğiyle karartılmış olması kadar da şaşırtıcı olmamalıdır. Asıl şaşırtıcı gereken, politik rejiminin Asyalılığına rağmen Rusya’daki Avrupa-kapitalist gelişimin damgasını toplumun politik gruplaşmasına şimdiden bu kadar güçlü basabilmiş olmasıdır.

SÖZ ve EYLEM
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!
AYLIK SİYASİ DERGİ / FİYATI 3,50 TL YIL:4 / SAYI: 34 / TEMMUZ-AĞUSTOS 2014

**DEVİRİMCİ PARTİ İÇİN
PROGRAM TASLAĞI-III**

- ★ Burjuva Siyasetin Yeniden Dizayını
- ★ Genç Sosyalist-Programatif Hedeflerimiz
- ★ Komünist Hareket ve Görevlerimiz
- ★ “Yalancı Şahitler Kahvehanesi”
- ★ Türkiye Devriminin Niteliği

genc,
Sosyalist
★ GSB
Oku, Okut

Anarşizm Üzerine Güncel Tartışmalar

N. Fırat

Marksizm - Leninizmin tarihsel ve devrimci yorumlarının terkedilmesinin zamanının geldiğinin söylendiği son günlerde bu tartışmaların daha çok, sol liberal, otonomcu, post-Marksist anarşist çevreler tarafından yürütülmesi ilginçtir. Gezi süreci ile birlikte kendiliğindenliğe yapılan övgülerin dozunun gitgide artması, hatta anarşizan gruplar içinde bölünmelerin ortaya çıkması anarşizmin ne söylediğinin yeniden hatırlanmasını gerekli kılmaktadır. Ayrıca Anarşizm bu gün karşımıza Klasik Anarşizm olarak çıkmaktan ziyade post-yapısalcı bir ilişki olarak kendini yeniden kurarak Marksizme saldırmaktadır. Doğal olarak da Marksizmin post-yapısalcı versiyonları tarafından da bir ortaklaşma sağlanabilirmiş gibi bir yaklaşım üzerinden yeniden köprüler kurulmaya çalışılmaktadır. Yerelliğin ön plana çıkarılarak sadece sınırlı bir direnişle yetinen perspektifin, Klasik Anarşizmi de etkilediğini görmek gerekir.

Anarşizmin yaygın olarak özgürlüklerin savunucusu olarak lanse edilmesi, Marksizmin de buna mukabil olarak devletçilikle suçlanması, Marksizmi ekmek için özgürlükten vazgeçen bir anlayışın savunucusu konumuna yerleştirme iddiaları en temel önermelerdendir. Yine Ekim devriminin küçümsenmesi, buna karşın Paris komünün yüceltilmesi, bunun Marksist olduğunu söyleyenler tarafından da sık kullanılır olması, Paris komününde yer alan diğer güçler görmezden gelinerek Anarşistlerin öne çıkarılmaya çalışılması, Marksizme yönelik

saldırının sadece dışarıdan yürümediğini de gösteren önemli bir olgudur.

Oysa Marx'ın devlet anlayışına ilişkin fikriyatını Paris Komünü üzerinden olgunlaştırdığı Fransa'da İç Savaş'ta olabildiğince net bir şekilde yazılmıştır. Marx, Gotha Programının Eleştirisi'nde açık seçik proletarya, devlete sadece burjuvaziye ve onu güçlerini bastırmak için gereksinim duyar der... Devlet kavramının yerine Fransızca "commune" kelimesinin karşılığı olarak Almanca "gemeinwesen" kavramının kullanılması salık verir. "Gemeinwesen" kavramı topluluk kavramına eş gelen bir kavramdır. Yine Engels tarafından "Paris Komünü proletarya diktatörlüğünün en özgül biçimidir." şeklinde ifade edilirken, Marksizmin özgürlük ve devlet kavrayışına yönelik sol

liberal ve anarşist eleştirilerin kasıtlı olduğunu akla getirmektedir.

Marksizmin, Anarşizmle olan tarihsel polemik yaygın olarak politik alan üzerinden sürdürülse de, üretim ilişkileri, devlet, iktidar kavramları üzerinden bir tartışmayı zorunlu kılar.

Anarşistler, toplumsal üretim ilişkilerinin nasıl olduğundan ziyade, toplumsal üretim ilişkilerinin hukuki tezahürü olan mülkiyet ile uğraşmayı tercih ederler. Zaten sorun da anarşizme göre buradan şekillenir, devlet ve otorite, üretim ilişkilerinin bir sonucu olmaktan ziyade kendisi bir iktidar pratiği olarak nedendir. Bu anlamda devletin varlığının ortadan kaldırılmasının mülkiyeti de ortadan kaldıracığı fikriyatına ulaşır ki, üretim ilişkilerinin aynı kalıp sadece ölçeğinin daraltılmasının

yeniden büyük üretimi yaratıp yaratamayacağı sorusunu gündemine dahi almaz, doğal olan gerçekleştiğinde, her şeyin kendiliğinden bir uyuma ulaşacağı zannı, bu fikriyatın açık bıraktığı en önemli sorulardır.

Anarşist yazına göre din ve tabu devletin varlığının en önemli nedenleri olarak görülmektedir. Devletin ve dinin ortadan kaldırılması insanı özgürleştirecek temel dinamik olarak ele alınmaktadır. Dinin ve tabunun, devleti, yasak olanı ürettiği, oradan egemenlik ilişkilerinin kurulduğu söylenmekte, bu anlamda devlet toplumsal işbölümünün ve sınıfların oluşması sonrasında ortaya çıkan bir yapı olmaktan ziyade, zora dayalı ideolojik bir aygıt olarak ele alınmaktadır.

Din ve tabu esas olarak üretim ilişkilerinin yaratmış olduğu ideolojik aygıtların bir tanesidir. Ancak din ve tabu egemenlik ilişkilerini tek başına yaratamaz; politik, ideolojik ilişkilerle beraber değerlendirildiğinde önemli bir faktör iken ekonomik temelin belirleyeni olması mümkün görünmemektedir.

Daha net bir ifade kullanmak gerekirse, toplumda zor yoluyla sağlanmış bir iş bölümü ve toplumsal üretim ilişkileri bütünü olmaksızın, dinin işlevinin ne olduğu tam anlamıyla netleşemeyecektir.

Ekonomi her zaman son kerte de belirleyen özellikte olması Marx'a göre toplumsal oluşumun bir üretim biçiminin yapısal bütünü ve oradaki oluşmuş olan çeşitli düzeylerin aralarında süregelen ilişkileri içerir. Toplumsal oluşumlar, ekonomik temelli politik ve ideolojik düzeydeki ilişkiler bütünü ile tanımlanabilir. Bunlardan herhangi birinin (politik, ideolojik) seçilmiş tarifi toplum-

sal ilişkiler bütünü kavramamıza engeldir.

Devlet, bu toplumsal oluşumun yapısına göre şekil alan sınıflı toplumlara özgü bir karakter olarak karşımıza çıkar. Devlet kavramı toplumsal ilişkiler bütünü korumayı amaç edinirken esas olarak egemen sınıfın gelecekteki tahakkümünü de güvenceye almış olur.

Devlet ve yarattığı iktidar alanı salt zor olarak karşımıza çıkmaz. Bu iktidar alanı başkaca faktörlerle sürekli tahkim edilmektedir. Ancak işler sarpa sarıp karar anı geldiğinde zor veya çıplak güç karşımıza dikilir ve belirleyen konuma geçer. Devlet, toplumsal sınıfların çatışmalarının, toplumsal ilişkiler bütünü ortadan kaldırmasını engellemek üzere tahakkümünü uygular. Örneğin, devlet genel olarak bir kişinin kendi özgür iradesiyle çalışıp çalışmaması ile ilgilenmez. Mülksüzleştirilmiş birey ya da bireyler, günlük yaşam gairesini çözmek adına çalışmak istemeleri sonrasında kendi özgür iradeleri ile kapitalistin emrine girerler, sonrasında oluşacak olan ilişki biçimleri ve gerilimler, devletin ilgilendiği alan olarak ortaya çıkar. Bu alan emekçinin kapitalistle olan ilişkisi sürecinde ortaya çıkar. Devlet mülkü ve mülk sahibinin yaşamını garanti altına almıştır. Yani mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesini engelleme üzerinden kendisini ideolojik, politik ve zor aygıtlarıyla donatmıştır. Toplumsal ilişkiler içerisinde var olan hiyerarşi ve tahakküm, devletle yepyeni bir içeriğe bürünür; bunun adı da örgütlenmiş baskı ve zordur. Bu nedenle Bakunin'in kilise - devlet tasviri yanıltıcıdır. Burada devletin diğer işlevleri küçümsemiş olmaktadır.

Ancak iktidar sorusunda bu düzey, özellikle post- anarşizmin, Foucault ve Deluzze' den devralarak tartıştığı yeni düzeylerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Klasik Anarşizmin eşitlik özgürlük ideali ile olumsal çoğulcu ve özcülük karşıtı bir bakış açısının sentezine dayanan post -yapısalcı radikal bir siyaset imkanı olarak zorlanmakta ve iktidar kavramı açısından önemli açıklar bırakmaktadır. Post- anarşizm, modernizmle ilişkisini koparmayı esas alan bir bakış açısıyla yola çıkmasına rağmen, köklerinden kopması, Anarşizmden kopması anlamında değerlendirmek gerektiğinden, anarşist felsefe, yaşama dair sorduğu esas sorunun yanıtını insanın özü ile açıklamaya çalıştıkça, duygusal hümanizmin içselleştirilmiş ve idealize edilmiş bir formu görülmektedir.

Anarşizmin kendisini yeniden kurmaya çalıştığı, post yapısalcı düşünce ile arasında oldukça sorunlu alanlar vardır. Post -yapısalcıların esas olarak "özcülük karşıtı" teorik önermelerinin bu düşünüş sisteminin özünü oluşturduğu düşünülecek olursa, özcülükle köprüleri çoktan atmış ve hatta tam anlamıyla karşıtı düşünce sistemi olduğu hatırlanmalıdır.

Klasik Anarşizme dönecek olursak insana ait bir öz tarif edilmektedir "Anarşizm iyimser bir insan doğası kavramına sahip olduğundan, devlet bu doğanın karşıtı bir durumdur" denilmektedir. Anarşizmin esas savunduğu, kopmadığı alan da zaten burasıdır. İnsan aslında iyidir. İnsanı kötü yapan devlet vb. faktörler sonrasındır. İnsanın saf iyiliği (doğallığı) kavramı ile devletin yapaylığının karşısına çıkmayı denediğimizde yani iktidara karşı insanın safliğinin açık yürekliliği direniş

noktası olarak oluşturulduğunda, özcü bir bakış açısına teslim olunmakta, duygusal hümanizmin sularına doğru yelken açar duruma gelmektedirler. Anarşist teori ve post yapısalcı kurgu, her iki teorisinin kendi açmazları çerçevesinde ele alındığında, bir iç içe geçme sağlanamadığı ölçüde eğreti durmaktadır.

Marksistler , sınıflar ile iktidar ilişkileri arasında dolayimsız bağlar kurarak ilerlerler. Marksizm de iktidar sorusu sorulduğunda toplumsal üretim ilişkileri içerisinde yer alan sınıfların ve çeperlerindeki toplumsal katmanlar ile ilişkilerinin oluşturduğu düzeyi ifade eder. Yani iktidar aslında yasallaştırılmış bir kavram olarak diğer sınıf ve katmanların, egemenler lehine ancak sınırları olan, bu sınırların da sınıfların kendi devamlılıklarını sağlama şansından başka birşey olmadığı düzeyi ifade eder. Sınıfsal bir değiş tokuşdan ziyade sınıfların tek tek üyelerinin üretimden aldıkları pay ya da toplumsal işbölümündeki rolleri itibarı ile sınıflar arası geçişkenlikleri kullanabilme şansı (olanak değil) iktidar tarafından garanti altına alınmışken, sınıfların rollerini değiştirme olanakları tamamen ortadan kaldırılmıştır. Sınıf iktidarını meşrulaştıran en önemli özellik bu noktadır.

Anarşizmin köklerini yeniden düzenleme çabalarını saygıyla karşılamak gerekir. Ancak post- anarşizmin Foucault ve Deluzze ile bir uyum sağlaması da zor görünmektedir. Foucault'un ünlü sözü "iktidar her yeredir, direniş de" ifadesinin, aslında genel kabul gören yaklaşım olmasının ötesine geçtiğimizde sorunun daha derinlerde olduğunu farketmekte yarar vardır.

Foucault ve Deluzze, iktidarı sınıflardan bağımsız kendine özgü bir yapı olarak tanımlarlar; bu noktada herhangi bir temel oluşuma evriltilemeyen iktidarın karşısında direniş hangi gerekçelerle oluşacaktır, ya da direnişin ne tür bir anlamı vardır bu sorunun yanıtı tanımsız görünmektedir. Sınıfların belirgin olmadığı bir düzeyde iktidara karşı direnişin düzen sınırlarının ötesini aşamayacağı da bilinmelidir.

Bu anlamda Foucault'da kök arayanlara içeriden bir yanıt olarak Poulantzas'dan bir alıntı aktardığımızda bu alanın post-yapısalcılar arasında da sorunlu olarak görüldüğünü bilmek gerekecektir.

"Ne yaparsak yapalım iktidarın onu hep kendisine gönderen bu mutlaklaştırılması karşı durulamaz bir biçimde her türlü mücadele ve direnişin ilk kurucusu olan efendi-iktidar fikrine doğru sürüklemektedir. Bu durumda mücadeleler kökensel ve kurucu biçimde iktidar tarafından yozlaştırılmış olurken, o iktidarın basit bir yedeğine ya da bir tür meşrulaştırılmasına dönüşebilmektedir. Foucault'un direnişlerinin imkansız doğallığı ile radikal kötünün sürekliliği olan bir iktidara (devlet) ilişkin halihazırdaki anlayış arasındaki mesafe uzak değildir...

Bu çerçevede oluşacak olan her mücadele iktidarı yıkmaksızın beslemekten başka bir işe yaramaz. (Devlet, İktidar, Sosyalizm, Epos Yayınları 2006, sh. 166)

İktidarın kendi varlık nedeni dışında bir nedeni yoksa eğer, mücadelenin de iktidarla ilişkisinden başkaca bir temeli yoksa, direniş yaşamı değiştirme ve yeniden kurma noktasında bunu başarma şansını hiç bir zaman yakalayamayacaktır. Toplumsal mücadelelerden geriye kalan anlamsız kan ve

gözyaşından başkaca birşey olmayacaktır.

İktidar ve tahakküme yapılan aşırı vurgu ya da erke verilen aşırı önem, toplumsal üretim ilişkilerine ve sömürüye yönelik olarak onun yerine geçmeye meylettiğinden, ekonomik ve toplumsal süreçleri önemsizleştiren ve etkilerini silmeye çalışan ya da etkisizleştirme çabaları olarak toplumsal devrimi imkansızlaştıran bir faktör olarak da görmekte yarar vardır.

Burada tekrar Marx'a dönecek olursak, "Ezilen sınıflar eğer sınıf mücadelesine girişmeseydi yarı hayvani bir konumda yaşamaktan başkaca bir şansa sahip olmayacaktı" der. Köleci dünyadan günümüze az çok birşeyler değişebilmişse eğer, post- yapısalcılığın iki versiyonu olarak post-marksizmin ve post anarşizmin kaynaklarını sorgulamakta fayda vardır.

Devlet kavramını son haliyle yeniden tanımlayacak olursak : Devlet, egemen sınıfın ezilen sınıflar ile olan ilişkisindeki stratejik örgütlenme odağıdır.

Sınıflardan ve toplumsal bütünden koparılmış bir devlet tanımı üzerinden yürümeye çalışmak Emperyalist saldırganlığının en azgın dönemindeki son süper gücün ürkütücü derecede yeryüzünün her köşesine el atışını korkuyla izlemekle sınırlı kalacaktır. Dünya tarihsel gerçekliğinde, bugünkü dünyanın sömürgecilik çağından bu yana şekillendiğini düşünürsek eğer, sınıf mücadelesi dışı alanlardan yeterli ve anlamlı bir mücadele dinamiği ortaya çıkamayacaktır.

Denenmeyen Ne Kaldı?

Mustafa Özkan

12Eylül faşist darbesinden sonra ülkemizde sayısal açıdan devasa güce sahip olan devrimci ve demokrasi güçleri, dağınık oluşları ve örgütlülüğün genellikle sınıfsal yapıya dayalı olmaması nedeniyle fazlaca direnmeden yenildiler. Örgütlerinin kısa sürede küçülmesi, hatta yok olması karşısında moral açıdan da çöküntüye uğrayan devrimciler, genellikle bireysel direnişlerle faşist tezgahlarda kendilerini ispatlayarak istisnalar hariç destanlar yazdılar. Ama hep gözleri kulakları örgütlerindeydi. Onun içindir ki cezaevlerinde örgütlü yaşamı yani komün yaşamını hemencecik inşa ettiler. Ama dışarıdaki örgütleri ya tamamına yakın militanlarının cezaevlerine düşmesi, ya da faşist barbarlığı tam olarak idrak edememesi nedeniyle günler geçtikçe yok olma düzeylerine iniyordu. Yani içerdeki zorunluluktan doğan birlikte yaşamı ören örgütlülükler oluşurken, dışarıda örgütler yok oluyordu..

Dışarıda kalan örgütsüz ya da örgütsel bağı kopmuş devrimci militan ve sempatizanlar çok yönlü kapitalist saldırı altında hiç ummadık yerlere savruldu; içeridekiler ise çıkınca yaşam biçimi haline getirdiği örgütün bulamayınca şaşkına dönüp içerdeki işkenceli yaşamı arar duruma düştü. Yeniden örgütlenip var olanı toparlamak için içerden çıkanlar ve dışarıda kalanlardan oluşan bir kısım inançlı devrimcinin çabaları çoğu durumda yenilginin ideolojik, politik ve örgütsel boyutunu görememeleri yüzünden dumura uğradı. Yeniden örgütlenmeyi sağlama görevi, ya yenilgiyi bi-

limsel sosyalizme fatura etme, ya da yenilgiyi kişilerin “ihaneti” ve hafiyecilikle açıklama girişimlerinin gölgesinde istenilen hedeflere ulaşmadan sönümlendi. Böyle olunca da insanlar, ya ‘bizden bir şey olmaz’ benzeri söylemlerin arkasına sığınarak geçmişinden sıyrılıp arındılar, ya dost ortamlarında biz ne idiklere varan nostaljilere kapıldılar, ya da burjuva partilerine şeklen yamanarak politik yaşamlarını sonlandırdılar.

Aslında burjuvazi başka bir seçenek daha sunuyordu. Bu seçenek adında komünist, demokrasi devrimci, sosyalist geçen partilere izin veriyor, burada örgütlenebilirsiniz diyordu. Böylece tek sorumlu 12 Eylül önceki sosyalist solun ayrı ayrı örgütlenmesi gösterilip, diğer hatalarımızın üzeri örtülerek birleşmeler serüvenleri-

ne başlandı. Her birleşmede yeni ayrılıkların koşullarını yaratarak yol alındı. Yeni oluşumlara yeniler eklenirken, bir öncekilerin bir bölümü yok oluyordu. Çünkü birleşmelerin dayanağı belli değildi. Ana unsur 12 Eylül öncesi birbirimizle neden kavga ettik, gelin dost olalım sevdasıydı. Oysa ayrı düşünüp dost kalma becerisi daha önemliydi belki de. İşte bu hiç düşünülemedi, düşünüldüyse de kabul görmedi. Kim, hangi konuda ne düşünüyor, hiç hesabı yapmadan duygusal ajitasyonlarla insanlar bir kapıdan girip, önceki örgüt kalıplarına uymayan bir sürü insanla karşılaşınca ya çekip gidiyor, ya da ayrılık naraları atmaya başlıyordu. Kendini sol, sosyalist ve demokrat olarak ifade eden herkes partili olabileceği, hatta tembellik hakkı uygulayarak parti eylemlerine katılmayabileceği

öngörülüyor; ama toplantılarda birisi çıkıp diğerinin beğenmediği bir şeyi söyleyince kıyametler kopuyordu. Bu durumda da önceden yapamadığımız ulvi değerler olarak lanse edilip adına da demokrasi deniliyordu. Hal böyle olunca eski örgütlerine militanca bağlı olmayanlar dışındakiler sessiz sedasız kayıplar kervanına katılıyordu. Zamanla militan olanlar da birer birer ayrılırken, ayrıldıkları kadar insanla bile yeni bir oluşum yakalayamıyorlardı. Çünkü bölünmelerin büyük bölümü ideolojik temellere dayanmadığı gibi, ilkesizdi.

Burjuva basını bazen öyle pophohluyordu ki bu oluşumları, neredeyse iktidar alternatifi ilan ediyorlar, oluşumun içindekileri umutlandırıyorlar, sonuçlar gelince de üyelerinin bile oyunu alamayan bir oluşum olduğunu anlayanlar moral çöküntüye düşüp yok oluyorlardı. %10 ları vurgulayan burjuva basını sanki bu algıyı yaratmamış gibi, sus pus oluyor, ama ellerini ovuşturarak kıs kıs gülüyordu. Her seçim sonucu yeni bir tartışma nedeni doğuruyor, herkes kendi partisine oy vermedi diye birbirini suçluyordu. Sonuç olarak 12 Eylül sonrası en büyük yarayı da böyle aldı devrimci demokrat ve sosyalist güçler. Çünkü 12 Eylül öncesinin en dinamik güçleri buradaydı.... Çünkü yeniden yapılanmayı en ulvi içtenliklerle burada görüyorlardı...Ama maalesef bu idealleri de onları öğüten değirmenler oldu.

Bunun asıl nedeni yukarıda da yer yer belirttiğim gibi birleşirken ana meseleleri sorgulamadan, nasıl fedakarlık yaparsak bir arada kalırız ön plana çıkarmaktan geçiyordu. Yenilmişliğin nedeninin birlik olunmaması olarak kabul görmesi, çoğumuzu ilkesizlikler

karşısında söz söylemekten alıkoymdu. Genel toplantılarda tavizler verilirken, her platform kendi toplantılarında şahin kesilip kendi kitlesini diri tutmaya çalışıyordu. Çünkü verilecek tavizler, vazgeçilen ilkeler, geçmişe ve geleceğe dair hiçbir şey tartışılmadan “kervan yolda düzülür”saflığıyla işe başlanmıştı. Zamanla o saflıkların altından saflıkla alakası olmayan şeyler çıkınca, kıyametler kopup ayrılıklar bireysel ve örgütsel niteliklerle sürüp gitti. Ama birleşirken yolda düzülmesi beklenen kervanın bir çok yolcusunu geride bırakarak. Önceden tartışırsak birilerini üzeriz diye tartışılmayanların en alası ortaya dökülerek.

Şimdilerde aynı tür veya benzeri birleşmeler yine oluşturulmaya başlandı. Yine insanlar ve birleşen örgütler tahammüllerin en yücesini göstererek birlikte mücadele ideallerine koşuyorlar. Ama sonucunun nereye varacağı yine meçhul gibi geliyor bana. Çünkü parti bir ideolojik örgütlenmedir. İdeolojik birlikteliği olmayan partide mutlaka bir aksilik çıkacağını yaşam bize öğretmiş olması gerek. Eğer bir araya gelinecekse, illa da adına parti denmesi gerekmez ki. Önemli olan birlikte muhalefet etmek değil midir? Bunun için HDK çok önemli bir fırsattı bence. Partilerin ve bireylerin bir arada muhalefet edebileceği güzel bir girişimdi. Ama her nedense bilinmez, HDK oluşumundan kısa bir süre sonra partiye dönüştürülmek istendi, dönüştürüldü de. Bu duruma itiraz edenler oldu ama ayrılığın nedeni ben olmayayım düşünceleri bu itirazları cılız bıraktı. Ama iyi irdelenirse HDK oluşumuyla HDP’ye evrimle arasındaki fark yavaş yavaş görülmeye başladığını algılamak mümkündür. Şimdi bu ideallerde yeni ayrışmalar olunca neye bağ-

lanacak şimdiden kestirmek zor. Ama umarım yeni yok oluşlar olmaz. Olursa sıkıntılar daha da içinden çıkılmaz hal alacaktır.

Kısacası 30 yılı aşkın süredir denenmeyen tek yol kaldı: İşçi sınıfının partisi... Sınıfa ulaşmayı hedefleyen sınıf politikalarını önceleyen, sınıflı toplumların gereği olan kendi sınıfımızın partisini oluşturmak. Bu oluşumdaki birlik, diğerleri gibi olmaz. Bir kere başlarken yığınsallaşıp yığınsallaşmama kuşklarından uzak, en devrimci sınıf olan işçi sınıfı bilimini tümüyle kabul etmek başkural olacak. Yığınsallaşmaysa tek dert, zaten kapitalist sistemde en yığınsal güç işçi sınıfı değil mi?...Devrimcilikse tek mesele, savaşımın ve savaşların anası sınıf savaşımı değil mi? Kapitalist sistemin asıl çelişkisi emek sermaye çelişkisiyse, emeği üretenler işçi sınıfı, sömürenler de burjuvazi değil midir? Sömürülen yığınların partisi olup, onun çıkarlarını savunmaya talip olmak, yığınsallığa da talip olmak anlamına gelmez mi?

Kısacası denenmeyen tek yol komünistlerin birliği ve onların oluşturacağı komünist partisidir. Onun içindir ki, her zamandan daha önemlidir sahici birliktelikler. Çeşitli yollara sapmadan bilimin ışığında yeni savaşım-lara yelken açmanın tek yolu öncü partinin yaratılmasından geçer.. Bunu ilkelerden taviz vermeden yapılacak birliktelikler sağlayacaktır. Birlikteliği örelim diye bilimsellikten uzak tavizler anlamsız olduğu gibi, bizi başka serüvenlere sürükler. Doğru örgütlenme bizi sol sosyalist akım ve partilerden uzaklaştırmaktan ziyade, daha doğru ve düzgün eylem birliklerine olanak sağlar. Yeter ki eylem birlikleriyle sınıf partisini birbirine karıştırmayalım.

Toplumcu Psikologların Kınık Dayanışma Evi Pratiği

Toplumcu Psikologlar inisiyatifi

Katliamın gerçekleştiği Mayıs ayından itibaren Soma'da ve ağırlıklı olarak Kınık'ta bulunmaya özen göstermekteyiz. İlk zamanlar taziye ziyaretleri, aile ziyaretleri ve kahve sohbetleriyle başlayan dayanışma çabamız, zamanla yerleşik ve uzun soluklu bir çalışmanın yollarını aramaya dönüştü. Soma İçin Adalet Komitesi'ne bileşen olarak eklendik, aile ziyaretlerimizde Adalet Komitesine ve ÇHD'ye yönlendirmeler yaptık. Soma'da açılan DİSK Dev-Maden-Sen temsilciliği ve Madenci Evi ile ilgili gelişmeleri görüştüğümüz insanlarla paylaştık, bilgi kirlilikleri olduğunda bilgi aktarı-

cı konumu üstlendiğimiz oldu.

Soma, Kınık, Savaştepe, Bergama ve birçok köy katliamdan doğrudan etkilenmişti. Birçok aile yakınıni kaybetmişti. Sağ kalan madenciler ve aileleri ise birçok belirsizlikle, endişeyle, güvensizlikle ve değersizlik duygularıyla savaşıyordu. Bu nedenle kendimize bir pilot bölge belirleyerek, sınırlı gücümüzü tek bir bölgeye yoğunlaştırmaya karar verdik. Kişisel bağlantılarımız nedeniyle Kınık'ta ilişki kurmak süreci hızlandırdı. Katliama emek ek senli yaklaşıp da, Kınık'ta Alevilerin yoğunluklu olarak varlığı bölgede iş yapma pratiklerimizi kolaylaştırdı. Kınık'ın Alevilerin yoğunluklu olduğu bir yer olma-

sı, katliama bakışı da siyasallaştırıyordu. Kınık'ta yaptığımız her görüşmede “kaza değil katliam bu” cümlesi geçiyordu. Ancak Alevi işçi aileleriyle ilişki kurmanın başka zorluklarını da yaşadık. Mezhep aidiyetinin sınıf bilincinin önüne geçtiği, dayanışmayı aksattığı durumlara şahit olduk. Sosyalist sola dair mesafeli yaklaşımlar, bilgi kirlilikleri, güvensizlikler, zihinsel karışıklıkların diğer bölgelerden farklı olmadığını gözlemledik. Muhafazakarlığın ve gericiliğin birçok evin içine girdiğini, siyasi tavırdan bağımsız olarak ataerki ilişkilerin ve mahalle baskısının yoğun olarak yaşandığını ve mezhep üzerinden de taşındığını; bu durumun özellikle

kadınlar üzerinde yoğun bir baskı aracına dönüştüğünü tecrübe ettik. Alevi olmalarının getirdiği dayanışma bilinci ise, ilk zamanlar bize mesafeli yaklaşımlar da ilişkiler geliştikçe yanımızda çok hızlı konumlanmalarına, bizlere güvenmelerine ve destek istediğimiz her zaman, el uzatmalarına imkan tanıdı. Etnisite, mezhep, sınıf tartışmalarının yerinin başka bir yazının konusu olduğunu düşünürsek, saha pratiğine katkı anlamında Kınık'ta kurulan ilişkiler sayesinde bir mekan ayarlama ve mekanı kendi çalışmalarımıza göre imece usulü kurma imkanıımız doğmuş oldu.

Tuttuğumuz evde, çocuklarla ve kadınlarla grup çalışmaları yürütmeye başladık. Kınık'a ulaşım ve ev giderleri konusunda oldukça zorlandığımız için, çeşitli kadın derneklerinden, forumlardan, müzisyenlerden, kendi kişisel çevrelerimizden gelen mali desteğe ve eşya/oyuncak desteğine başvurduk. Antikapitalist bir mücadele yürüttüğümüzü kendimize hatırlatarak, herhangi bir fon kaynağına ya da proje yazımına başvurmadık. Bu sayede, 7 kişilik ekibimizin her hafta Kınık'a ulaşması ve çalışma yürütmesi mümkün kılındı. Bizleri güçlendiren unsurlardan biri de, böylesi dayanışma ağlarının kurulabileceğini tecrübe etmek oldu. Bölgede yaşanan sıkıntılara değinmek gerekirse, özellikle çocuklar üzerinde en büyük karmaşanın "yardım etme / yardım alma" süreçlerinde yaşandığını söyleyebiliriz. Bölgeye gelen yoğun yardımlar, eşit olmayan güç ilişkilerinin yeniden üretilmesine hizmet etti. Çocuklar, oyuncakların paylaşımı konusunda düşmanlık ve rekabet, dışlama, kazanç elde etme ve çıkar ilişkileri kurma gibi tutumlar geliştirdiler. Burjuvazinin yozlaşmış

kültürel ve ahlaki değerlerinin çocuklar üzerinden yeniden üretilmesi, niyetlerden bağımsız olarak ciddi bir zarara yol açtı. Yardım etme anlayışına ilişkin eleştirel söylemlerimiz ve tek yönlü değil, iki yönlü ve eşit ilişki kurmaya dair dayanışma modelleri geliştirmek için, metaya dayalı olmayan ilişkilerin yollarını aramaya dair çabalarımız devam ediyor. Bu anlamda, kadınlarla oluşturulacak bir kooperatif modelini araştırmaya başladık. Henüz kooperatif üzerinden yapılacak kolektif üretime dair çalışmalarımız fikrinsel tartışmaları devam ettirmek ve kurulacak bağlantılara aracılık etmek şeklinde ilerliyor.

Çocuklarla kurduğumuz ilişkilerde mesleki deneyimlerimizden oldukça faydalaniyoruz. Bölgeye gelen ve ne yapacağı konusunda zihin karışıklığı yaşayan gruplara önerilerimiz de, mesleki alanlarından gelen bilgileri kullanacakları projeler geliştirmeleri oluyor. Özellikle işçi çocuklarının eğitim alanında desteklenmeye çok ihtiyaçları düşünüldüğünde, eğitimsel anlamda ve/veya akademik alanlarda yürütülecek çalışmalar için koordine olmalarının, eşya, oyuncak, kıyafet, yardım zarflarından çok daha anlamlı olacağını düşünüyoruz. Genel olarak Soma havzasına dair bilgi üretmek için, gönüllü olarak saha araştırmaları yapmak, veri toplamak ve verileri sosyal bilimciler olarak yorumlamak gibi çalışmaların da bölgenin ihtiyacı olduğunu düşünüyoruz. Hem eleştirel psikoloji literatürüne, hem devrimci literatüre yapılacak her tür katkı kıymetlidir, yeni tartışmalara ve gelişmeye olanak verir. Bu nedenle, Soma'da bulunmuş olan/bulunan/bulunmak isteyen dayanışma gruplarının "ne yapılacağına" dair soru sorarken bu dinamikleri önemsemeleri

anlamlı olabilir. İşçilerde yaşanan en büyük karmaşa ise gözleyebileceğimiz kadarıyla sendikalaşma ve örgütlenme sorunları. Bir yandan varoluşsal kaygılar, değersizlik duyguları, ekonomik kaygılar, borçlar, çaresizlik duyguları, satılmışlık, diğer işçilerle yoldaşlık kuramama, herhangi bir örgüte ya da herhangi bir sendikaya güvenmekte sorun yaşama; bir yandan da bütün dikkatlerini sendikalara ve örgütlenmeye vermeleri ancak belirsizlik ve güvensizlik halinin işçilerde çok yoğun stres yaratması vb. sorunların varlığını koruduğunu da gözlemeye devam etmekteyiz. Bunun yanında arama-kurtarma ekibine katılmış olan işçilerin psikolojik durumlarının diğer ocaklarda çalışan işçilere göre daha ağır olması ve bu ağırlığın "erkeklik rolleri" nedeniyle ifade edilmesinin, paylaşılmasının zor olduğu gibi tespitler yapmak mümkün. Eylemlere, komitelere ve/veya sendikalaşma sürecine aktif katılan işçilerin ilk zamanlara göre daha güçlü olduğunu, direnmenin ve örgütlenmenin kendisinin iyileştirici olduğunu deneyimlerimize dayanarak söylemek mümkün. Ancak doğal olarak öne çıkan işçiler de tükenme, yorgunluk, çaresizlik duyguları ile baş etmek durumunda. Süreç hala devam ediyor, bu tespitlerin birçoğu zaman içinde bambaşka yerlere evrilebilir. Bölgede işçilerle çalışma yürütecek sosyal bilimcilerin varlığına da çok ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz. İlk zamanlara göre, sosyalist sol açısından küçük ama olumlu gelişmeler yaşanmakta. Uzun vadeli çalışmalar sonunda, oluşan yeni dinamiklerle ve değişen koşullarla birlikte daha sağlıklı değerlendirmeler yapılması mümkün olacaktır.

Çaldağı Mücadelemiz Büyüyerek Sürüyor

Kerim Durmaz

TUR-ÇEP yeni süreci her hafta düzenli olarak yaptığı gündemli toplantılarla takip ediyor. Yaz boyunca bileşenleri kendi binalarında ziyaret ederek, toplantıları bileşen binalarına çekerek, bileşenleri yeni sürece hazırladı.

Ayrıca önümüzdeki günlerde bileşen toplantısı yaparak yeni ÇED süreci ve izlenecek yolu tartışacak ve yeni yürütmeyi seçecek. Nikel maden patronları da yeni ÇED sürecinde TUR-ÇEP nasıl etkisiz hale getireceklerinin hesaplarını yapıyor.

Çaldağında çıkarılmak istenen nikel madeniyle ilgili mücadelede zorlu bir sürece girildi. Kısaca özetlemek gerekirse, yaklaşık dokuz yıldan beri süren mücadelede nikel madenin çalışmaya başlayamaması, madeni bölgeden kovalamasak da, kısmi bir başarıdır.

Su uyur düşman uyumaz. Nikel madeni patronları ister doğayı sömürsün, isterse işçiye sömürsün, her zaman amaçları iliklerine kadar sömürmektir. Eğer doğa mücadelelerinde yığınlar, zararları fark edip hareketlenmeye başlar-

sa veya işçiler ağır sömürü koşullarında eylemlere başlarsa burjuvazi, yığınların mücadelesini geriletmek için ufak tefek haklar vererek mücadelenin büyümesini engellemeye çalışır. Turgutluda da süreç bu şekilde ilerliyor.

Nikel madeniyle ilgili Çal dağındaki mücadeleler de yıllardan beri bu temelde devam ediyor.

Yaklaşık on yıl önce, ekolojik mücadele yığınların gündeminde yoktu. Yığınlar, madenleri masum birer yatırım olarak görüyor; kendilerine işsizlik ortamında eklemek kapısı olarak görüyor, bu gi-

rişimleri coşkuyla destekliyor ve seviniyorlardı. Madenlere karşı mücadele eden çevrecilere, sosyalistlere bizim ekmek mücadelemize engel oluyorsunuz, sizin tuzunuz kuru diyerek karşı geliyorlardı. Bunlar bizde de aynen oldu.

Kimsenin haberi olmadan, birinci ÇED'e (Çevre etki değerlendirmesi) Çevre ve orman Bakanlığından onay aldılar. On sekiz ay deneme üretimine başladılar. Daha sonra da yine bakanlıktan ağaçların kesim iznini aldılar. Eğer çevrecilerden, sosyalist-

lerden tepki gelmemiş olsaydı, ÇED’de belirtildiği gibi doğayı, Çal dağını, işçileri amansızca sömüren taşeronlar gibi iliklerine kadar sömüreceklerdi. Tepki büyüdükçe gerilediler. Bakanlığın onayladığı ÇED’de revizyonlara başladılar. Hatta son zamanlarda ÇED kalbura döndü, delik deşik oldu. Emekten yana, bilimden yana bilim insanlarının katıldıkları panellere her defasında davet edildikleri halde devamlı olarak kaçtılar. Halkın yükselen mücadelesi karşısında da paçaları iyice tutuşmaya başladı. Adeta çuvalladılar.

Bölge idare mahkemesinde açılan iki davadan birisi bir tarafın, diğeri de öteki tarafın lehinde sonuçlandı ve taraflar her iki mahkemeyi de Danıştaya taşıdı. Danıştay her iki davayı da çevreciler aleyhinde sonuçlandırdı. Kısaca halk mücadelesiyle ÇED’i kalbura döndürdüğü halde, Danıştay, Çal dağında nikel madenin çıkarılmasıyla ilgili hukuksal bir engelin olmadığına karar verdi. Çevreciler sonuçta hukuksal mücadeleyi kaybetti.

Yıllardan beri süren mücadelede artık Çal dağında nikel madenin çalışmasıyla ilgili hukuksal engel kalmamıştı. Burjuvazi yıllara bağlı deneyimiyle akıllı, tehlikeleri önceden iyi sezen bir sınıf, zağar gibi iyi koku alıyor ve inatçı bir şekilde iz sürüyor. Tehlikeyi sezdi, halktaki öfke ve tepki giderek büyüyordu. Ayrıca burjuvazinin hükümeti bakanlarıyla ve belediye başkanıyla belgeli bir şekilde suçüstü yakalanmıştı. Ayrıca halkın farklı kesimlerinin çevre örgütü olan TUR-ÇEP gidecek güçlenmiş ve oyunları açığa çıkararak büyümüşü.

Bu ÇED ile 15 yıl çıkarmayı düşündükleri nikel madenini sonlan-

dırmayacakları gül gibi ortadaydı. Yalanları kısa sürede açığa çıkacağını, yatırdıkları paranın pul olacağını ve ciddi bir halk hareketiyle canlarını zor kurtaracaklarını bildikleri için bakanlığın onay verdiği Danıştayın onayladığı ÇED’i iptal ederek yeni ÇED sürecine başladılar.

Madenin, halkın dışında her tarafta onay almış ÇED’i iptal edip yeni ÇED sürecine başlaması, deplasmanda seyirci ve hakem desteğine karşın maçı kazanmak demektir. Sonuç olarak birinci devreyi galip bitirdik. Hiçbir güç,

şampiyonluk bayrağını ÇAL dağının tepesine dikmemize engel olamayacaktır.

Su uyur düşman uyumaz dedik. O zaman Çal dağındaki nikel taşeronları niye böyle sürece başladı. Yeni ÇED’i Turgutlu halkına ve TUR-ÇEP’e daha masum göstererek zaman kazanmayı hedeflediler. Açık liç sisteminden kapalı tank yöntemiyle zararı en aza indirmeyi amaçladıklarını söylediler. En az beş yıl sülfürik asit fabrikası kurmayacaklarını, sülfürik asiti tankerlerle taşıyacaklarına, çalışma süresini uzatacaklarına,

madende iyileştirmeler yapacaklarına dair yeni bir ÇED sürecini başlattılar. Yemezler.

Yeni ÇED Çevre ve Şehircilik Bakanlığında onay aşamasında. TUR-ÇEP yeni süreci her hafta düzenli olarak yaptığı gündemli toplantılarla takip ediyor. Yaz boyunca bileşenleri kendi binalarında ziyaret ederek, toplantıları bileşen binalarına çekerek, bileşenleri yeni sürece hazırladı. Ayrıca önümüzdeki günlerde bileşen toplantısı yaparak yeni ÇED süreci ve izlenecek yolu tartışacak ve yeni yürütmeyi seçecek. Nikel maden patronları da yeni ÇED sürecinde TUR-ÇEP nasıl etkisiz hale getireceklerinin hesaplarını yapıyor.

Komünistler süreci bugüne kadar çok iyi getirdiler. Nereye kadar gerileyeceklerini, nereden sonra atağa geçilmesi çok iyi biliyorlar. Kırmızı çizgilerinin farkındalar. Lenin’in örgütsel uyarılarını eksiksiz uyguluyorlar. Başarıların altında Leninci örgütsel ilkeler yatıyor. Söz ve Eylem bu süreçte Leninci örgütsel ilkeleri eksiksiz olarak uyguluyor. Çal dağındaki nikel madeni mücadelesinin Turgutlu’nun boyutlarını aştığı, Türkiye’deki ekoloji mücadelesinde önemli bir işlev yapacağı inancıyla canını dişine takarak tüm kadro üyeleriyle geceyi gündüzüne katarak çalışıyor. Ekoloji mücadelesi ÇAL dağındaki nikel madenine karşı mücadeleyi kapitalizme karşı mücadelenin önemli bir parçası olduğuna inanarak, bu mücadeleyi devrim, savaşa karşı bir başkaldırı ve sosyalizm mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğuna inanıyor. Söz ve Eylem kadroları gür bir sesle hak ettikleri için haykırıyor

Yaşasın Çaldağı Mücadelemiz

Yirmibirinci Yüzyıl Enerji Savaşları

Michael T. Klare * / International Clearing House

Küresel Çatışmalar Giderek Petrol ve Doğal Gaz duyulan istek ve bunlarla oluşturulan Fonlar tarafından körükleniyor.

Irak, Suriye, Nijerya, Güney Sudan, Ukrayna, Doğu ve Güney Çin Denizi: Nereye baksanız, dünyanın, yeni ortaya çıkan veya giderek yoğunlaşan çatışmaların tutuşturduğu bir yangının içinde olduğu görülüyor. İlk bakışta, bu kalkışmalar bünyesel kendine özgü koşullar tarafından yönlendirilen bağımsız olaylar gibi görünmektedir. Ama daha yakından bakınca bunların birkaç kilit ortak özelliği olduğu anlaşılıyor - özellikle enerji konusundaki saplantı ile kaynama noktasına getirilmiş olan, etnik, dini ve ulusal uzlaşmazlıklardan meydana gelmiş bir cadı kazanı.

Bu çatışmaların her birinde, savaşlar büyük ölçüde komşu (genellikle iç içe geçmiş) kabileler, mezhepler ve halklar arasındaki uzun süreli tarihi uzlaşmazlıkların patlamasıyla tahrik edilmektedir. Bu, Irak ve Suriye’de Sünniler, Şiiler, Kürtler, Türkmenler ve diğerleri arasında; Nijerya’da, Müslümanlar, Hristiyanlar ve çeşitli aşiret grupları arasında; Güney Sudan’da, Dinka ve Nuerler arasında; Ukrayna’da, Ukrayna’ya bağlı olanlarla Moskova ile bağlantılı Rusça-konuşanlar arasında; Doğu ve Güney Çin Denizi’nde, Çin, Japon, Vietnam, Filipinli, ve diğerleri arasındaki bir çatışmadır. Birçok analist tarafından önerildiği gibi bunların tümünü yüzyıllık nefret duygularına atfetmek kolay olurdu; fakat böyle düşmanlıklar, bu çatışmaları yönlendirirken, modern bir itici kuvvet tarafından körükleniyor: değerli petrol ve doğal gaz rezervlerini kontrol etme arzusu. Bu konuda

hiçbir kuşkunuz olmasın, bunlar, yirmi birinci yüzyılın enerji savaşlarıdır.

Enerjinin bu çatışmalarda böyle önemli bir rol oynaması kimseyi şaşırtmamalı. Sonuçta petrol ve gaz, dünyanın en önemli ve değerli metalleridir ve bunların üretim ve dağıtımını kontrol eden hükümetler ve şirketler için önemli bir gelir kaynağı oluşturmaktadır. Nitekim, Irak, Nijerya, Rusya, Güney Sudan ve Suriye hükümetleri gelirlerinin büyük kısmını petrol satışlarından elde ederken, büyük enerji firmaları (çoğu devlete ait) da bu ve diğer ilgili ülkelerde muazzam güce sahiptirler. Bu devletleri, ya da petrol ve gaz üretilen alanları kontrolü altında tutanlar, aynı zamanda önemli ve hayati gelirlerin toplanmasını ve tahsisini de denetlemektedirler. O halde küflenmiş tarihsel düşmanlıklara rağmen, bu çatışmaların çoğu, aslında milli gelirin ana kaynağı üzerinde kontrol sağlamak için yapılan mücadelelerdir.

Ayrıca, petrol ve gaz kaynakları üzerindeki denetimin (ve bunların nakledilme vasıtalarının) bazı ülkeler için jeopolitik nüfuza ve

diğerleri için ekonomik kırılganlığa dönüştüğü enerji merkezli bir dünyada yaşıyoruz. Pek çok ülke enerji ithalatına bağımlı olduğundan, ihracat fazlaları olan milletler - Irak, Nijerya, Rusya ve Güney Sudan gibi - genellikle dünya sahnesinde orantısız bir etkiye sahip olmaktadır. Bu ülkelerde olup bitenler bazen diğer ülkelerdeki bizler için, orada yaşayan insanlara olduğu kadar çok önem taşımaktadır ve bu yüzden bu çatışmalara dış müdahale riski - ister doğrudan müdahale, silah yardımı, askeri danışman gönderme, ister ekonomik yardım şeklinde olsun - neredeyse başka herhangi bir yerde olduğundan daha fazladır.

Enerji kaynakları üzerindeki mücadeleye, 1980-1988 İran-İrak, 1990-1991 Körfez Savaşı ve 1983-2005 arasındaki Sudan İç Savaşı dahil olmak üzere son yıllardaki birçok çatışmalarda dikkati çeken bir faktör olmuştur. İlk bakışta, son zamanlarda patlak veren gerginlik ve mücadelelerde fosil yakıt faktörü, daha az belirgin görünebilir. Fakat daha yakından bakıldığında, bu çatışmaların her birinin temelinde bir

enerji savaşı olduğu görülür.

Irak, Suriye ve IŞİD

Batı Suriye ve Kuzey Irak'ın büyük kesimlerine egemen olan aşırılık yanlısı Sünni grup, Irak ve Suriye İslam Devleti (İŞİD), denetlediği alanlarda bir İslam halifeliği oluşturma amacını taşıyan iyi silahlanmış milis gücüdür. Bazı açılardan, İslam'ın ilk döneminin saf, bozulmamış dindarlığını yeniden oluşturmak isteyen fanatik, mezhepçi dini bir örgüttür. Aynı zamanda, tüm özellikleri ile tam olarak işleyen bir devlet yaratmak amacıyla, geleneksel bir ulus-devlet kurma projesine kalkışmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri'nin Irak ve Afganistan'da can sıkıcı bir şekilde öğrendiği gibi, ulus-inşası pahalı bir iştir: kurumlar oluşturulmalı ve finanse edilmelidir, ordular toplanmalı ve ücretler ödenmelidir, silah ve yakıt tedarik edilmeli ve altyapı korunmalıdır. Petrol (veya başka bir kârlı gelir kaynağı) olmadan IŞİD iddialı hedeflerini gerçekleştirmeyi asla umut edemezdi. Bununla birlikte, şimdi Suriye'de önemli petrol üreten alanları ve Irak'ta petrol arıtma tesislerini işgal etmiş olduğundan, bunu yapmak için benzersiz bir konumda bulunmaktadır. Bu nedenle örgütün büyük stratejisi için petrol kesinlikle gereklidir.

Suriye önemli bir petrol üreticisi değildi, ama savaştan önce günde 400.000 varillik üretimi Beşar Esad rejimine önemli bir gelir kaynağı sağlıyordu. Şimdi, ülkenin petrol alanlarının çoğu IŞİD, El-Kaide bağlantılı Nusra Cephesi, ve yerel Kürt milisler de dahil olmak üzere isyancı grupların kontrolü altındadır. Alanlarda üretim önemli ölçüde düşmüş olmasına rağmen, isyancılara gelir ve operasyonları için fon sağlamaya yeterli miktarda petrol çıkartılmakta ve çeşitli gizli kanallar aracılığıyla satılmaktadır. Hü-

kümet karşıtı bir aktivist olan Ebu Nizar, bu konuda şöyle diyor: "Suriye bir petrol ülkesidir ve kaynaklara sahiptir, ancak geçmişte hepsi rejim tarafından çalındı". "Şimdi de devrimden istifade edenler tarafından çalınıyor."

İlk başta, birçok isyancı grup bu petrol çıkarma faaliyetlerine katılıyorlardı, fakat aynı adı taşıyan eyaletin başkenti olan Rakka'da, kontrolü ele geçirdiği Ocak ayından bu yana, IŞİD petrol alanlarında başat oyuncu olmuştur. Buna ek olarak, Irak sınırındaki komşu Deyr el-Zor ilinin petrol sahalarını da ele geçirdi. Gerçekten de, Musul ve diğer kuzey Irak şehirlerine yaptığı saldırıdan sonra kaçan Irak ordusundan ele geçirdiği ABD tarafından sağlanan silahların birçoğu, örgütün, bölgenin tam olarak kontrol altına alınması için yürüttüğü kampanyaya yardımcı olmak için, Deyr el-Zor'a taşındı. Irak'ta, IŞİD ülkenin orta kesiminde bulunan Baiji'deki Irak'ın en büyük rafinerisini ele geçirmek için mücadele ediyor.

IŞİD'in kontrolü altındaki sahalar-
dan çıkan petrolü gölge araçlara sattığı ve onların da -- çoğunlukla tankerle -- nakliye-
yi organize ederek, Irak, Suriye ve Türkiye'deki alıcılara sattıkları anlaşılmaktadır. Örgütün bu satışlarla, askerlerinin ücretlerini ödemek ve silah ve mühimmat elde etmek için gerekli fonları sağladığı söylenmektedir. Birçok gözlemci IŞİD'in diğer isyancı gruplara karşı başlatılan hava saldırılarından muaf tutulması karşılığında Esad rejimine de petrol sattığı iddia edilmektedir. Kürt gazeteci, Şirwan Kajjo'nun, Haziran ayı başlarında bildirdiğine göre "Rakka'da yerli halktan birçokları IŞİD'i Suriye rejimi ile işbirliği yapmakla suçlamaktadırlar". "Yerli halk, Rakka'da diğer isyancı grupların düzenli olarak rejimin hava saldırılarına maruz kaldıklarını, IŞİD karargahlarının ise hiç

saldırıya uğramadığını.

Kuzey Irak'taki mücadele nasıl bir-
terse bitsin, orada da petrolün merkezi bir faktör olduğu açıktır. IŞİD hem Bağdat hükümetinin petrol kaynakları ve petrol gelirini engellemeye ve hem de kendi kasalarını doldurarak ulus-inşası ve daha fazla askeri ilerleme için kapasitesini arttırmaya çalışmaktadır. Aynı zamanda, – bazıları IŞİD ile müttefik olan – Kürtler ve çeşitli Sünni aşiretler kendi kontrolleri altındaki alanlarda bulunan petrol yataklarının kendi kontrolleri altında olmasını ve ülkenin petrol zenginliğinden daha büyük bir pay istemektedirler.

Ukrayna, Kırım ve Rusya

Ukrayna'da mevcut kriz Kasım 2013'de Cumhurbaşkanı Viktor Yanukoviç'in, Avrupa Birliği (AB) ile yakın ekonomik ve siyasi ilişkiler kurulması için bir anlaşmayı reddederek, bunun yerine Rusya ile daha yakın ilişki kurmayı tercih etmesi sonucunda başladı. Bu eylem Kiev'de şiddetli hükümet karşıtı protestolara neden oldu ve sonunda Yanukoviç'in başkentten kaçmasına yol açtı. Moskova'nın başlıca müttefikinin sahneden indirilmesi ve başkent kontrolünün AB yanlısı güçlere geçmesiyle, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Kırım'ın kontrolünü ele geçirmek ve doğu Ukrayna'da bir ayrılıkçı hareketi kışkırtmaya girişti. Bunun sonucunda ortaya çıkan mücadele her iki taraf için, politik meşruiyet ve ulusal kimlikle ilgili olmakla beraber, son zamanlardaki diğer çatışmalarda olduğu gibi, aynı zamanda enerji konusundadır.

Ukrayna kendisi önemli bir enerji üreticisi değildir. Ancak, Rus doğal gazının Avrupa'ya iletilmesi için önemli bir geçiş yoludur. ABD Enerji Enformasyon İdaresi'ne (EIA) göre, Avrupa 2013 yılında aldığı gazın % 30'unu Rusya'dan - çoğu Devlet kontrolündeki gaz

devi Gazprom'dan - elde etti ve bu yaklaşık yarısı Ukrayna'dan geçen boru hatlarıyla taşındı. Sonuç olarak, bu ülke Avrupa ve Rusya arasındaki karmaşık enerji ilişkisinde önemli bir rol oynamaktadır; bu rol, gazın akışını ellerinde tutarken aynı zamanda yoğun anlaşmazlıkları provoke eden gölgedeki seçkinler ve oligarklar için inanılmaz kazançlı olmaktadır. Ukrayna'nın kendi ithal ettiği Rus gazına ödediği fiyat üzerindeki anlaşmazlıklar iki kez Gazprom'un teslimatı kesmesine neden olarak Avrupa'da da arzın azalmasına yol açtı.

Bu arka plan göz önüne alındığında, Yanukoviç tarafından reddedileni (ve şimdi yeni Ukrayna hükümeti tarafından imzalanmış olan) AB ve Ukrayna arasında "ortaklık anlaşması"nın önemli bir amacı, AB enerji kurallarının -- aslında Ukraynalı elitler ve Gazprom arasındaki samimi anlaşmaları ortadan kaldırarak -- Ukrayna'nın enerji sistemine kadar genişletilmesini gerektirmesi şaşırtıcı değildir. AB yetkilileri Ukrayna'nın bu anlaşmaya girerek, "ülkenin enerji mevzuatını AB norm ve standartlarına yaklaştırma sürecine başlayarak iç pazar reformlarını kolaylaştıracağını" iddia etmektedirler.

Rus liderler ortaklık anlaşmasından nefret etmek için birçok nedene sahiptir. Bir kere, bu kendi sınırlarında bir ülke olan Ukrayna'nın Batı ile daha yakın siyasi ve ekonomik ilişki kurmasını getirecektir. Ancak özellikle endişelenmelerine neden olan şey, çevreleri oldukça geniş olan Rus elitlerin kişisel servetleri için oluşturduğu tehdidi saymasak bile, Rusya'nın Avrupa'ya yaptığı gaz satışlarına ne kadar bel bağladığı göz önüne alındığında, bu anlaşmanın enerji konusundaki hükümleridir. 2013 yılı sonlarında Yanukoviç, AB'ne sırtını dönüp bunun yerine Rusya ve Belarus ile bir ekonomik birliği razı olması konu-

sunda Vladimir Putin yoğun baskısı altındaydı; bu düzenleme her iki ülkede de elitlerin ayrıcalıklı statüsünü korunmuş olacaktı.. Onun çöküşüne yol açtı - Ancak, Yanukoviç bu yönde hareket ederek, uzun zamandan beri Ukrayna'nın enerji sistemine musallat olan ahabap çavuş politikasını açığa çıkarmış oldu ve böylece kendi düşüşüne yol açan Kiev'in Bağımsızlık Meydanı'ndaki (Maidan) protestoları tetikledi.

Protestolar başlayınca, arka arkaya gelen olaylar zinciri Kırım'ın Rusya'nın elinde olduğu, doğuda geniş bölgelerin, Rus yanlısı ayrılıkçıların kontrolü altına girdiği ve geri kalan batı bölgelerinin de AB'ne daha fazla yaklaştığı bugünkü açmazla yol açtı. Devam eden bu mücadeledede, her iki tarafta liderlerin, ulusal ve etnik bağlara hitap etmesiyle kimlik siyaseti, önemli bir rol oynamaya başladı. Yine de, enerji, denklemin önemli bir faktörü olmaya devam etmektedir. Gazprom defalarca Ukrayna'nın ithal ettiği doğal gazın fiyatını yükseltti ve 16 Haziranda geçmiş teslimatlar için ödeme yapılmadığını iddia ederek, gaz sevkiyatını, tamamen kesti. Bundan bir gün sonra Rus gazını Ukrayna'ya taşıyan ana boru hatlarında meydana gelen bir patlamada, boru hatları hasar gördü – olay halen araştırılmaktadır. Gaz fiyatı halen, Ukrayna'nın yeni seçilen cumhurbaşkanı, Petro Poroshenko ve Vladimir Putin arasında devam eden görüşmelerde önemli bir konu olmaya devam etmektedir.

Enerji aynı zamanda Rusya'nın askeri yöntemlerle Kırım'ı alma kararlılığında da önemli bir rol oynadı. Bu bölgeyi ilhak ederek, Rusya milyarlarca varil petrol ve doğal gaz rezervlerine sahip olduğu düşünülen Karadeniz sahillerinde egemenliği altındaki bölgeyi / karasularını neredeyse ikiye katladı. Krizden önce, Exxon Mobil dahil olmak üzere birçok Batılı petrol

şirketi bu rezervlere erişim için Ukrayna ile görüşmeler sürdürmekteydi. Bu şirketler şimdi, Moskova ile görüşmek durumundadırlar. MIT'de (Massachusetts Teknoloji Enstitüsü) Avrasya uzmanı olan Carol Saivetz bunun büyük bir anlaşma olduğunu ve Ukrayna'yı bu kaynakları işletme olasılığından mahrum ederek, onları Rusya'ya vermiş olduğunu söylemektedir.

Nijerya ve Güney Sudan

Güney Sudan ve Nijerya'daki çatışmalar birçok açıdan farklıdır fakat her ikisi de önemli bir ortak faktörü paylaşmaktadır: bol petrol gelirlerine erişimleri sayesinde, zengin olan, yozlaşmış ve otokratik hale gelmiş hükümet yetkililerine yönelik yaygın öfke ve güvensizlik.

Nijerya'da, isyancı grup Boko Haram, mevcut siyasi sistemi devirmek ve bağınaz, Müslümanlarca yönetilen bir devlet kurmak için mücadele ediyor. Çoğu Nijeryalı'nın (bir devlet okulundan yüzlerce küçük yaştaki kızların kaçırılması dahil) grubun şiddet yöntemlerini kınamasına rağmen örgüt, ülkenin yoksulluğun pençesindeki kuzey kesiminde uzak mesafede bulunan başkent Abuja'da yolsuzluklarla kalbura dönmüş merkezi hükümete duyulan nefretten güç kazanmıştır.

Günde yaklaşık 2,5 milyon varil petrolün pompalayan Nijerya, Afrika'nın en büyük petrol üreticisidir. Petrol varil başına yaklaşık 100 \$ olması, günlük petrol çıkarma operasyonlarına katılan özel şirketlerin paylarını almalarından sonra bile, ulus için potansiyel olarak çarpıcı bir zenginlik kaynağını temsil etmektedir. Yılda on milyarlarca dolar olarak tahmin edilen Bu gelirler kalkınmayı teşvik etmek ve nüfusun büyük kısmının durumunu düzeltmek için kullanılsaydı, Nijerya Afrika için büyük bir umut ışığı olabilirdi. Bunun yerine, paranın çoğu Nijerya'nın çevresi geniş elit-

lerinin ceplerinde (ve yabancı banka hesaplarında) kaybolmaktadır.

Şubat ayında, Nijerya Merkez Bankası başkanı Lamido Sanusi, bir parlamento soruşturma komitesine devlete ait olan Nijerya Ulusal Petrol Şirketi (NNPC)'nin, petrol satışlarından elde edilen ve yasa gereği ulusal hazineye aktarılması gereken yaklaşık 20 milyar doları vermediğini söyledi. Besbelli paranın tamamı, özel hesaplara aktarılmıştı. Sanusi, New York Times gazetesine "Büyük bir miktarda paranın gitmiş olduğunu" söyledi. "Ben sadece rakamlardan bahsetmiyordum. Ben bunun bir hortumculuk olduğunu gösterdim." dedi.

Çoğu günde 2 dolardan daha az bir parayla geçinen birçok Nijeryalı için Abuja'daki yolsuzluk hükümetin güvenlik güçlerinin keyfi vahşeti ile birleştiğinde, Boko Haram gibi isyancı gruplar için asker üreten ve onlara istemeye istemeye hayranlık kazandıran daimi bir öfke ve nefret kaynağı olmaktadır. National Geographic muhabiri James Verini kuzey Nijerya'nın savaştan perişan olmuş bölgelerinde röportaj yaptığı insanlarla ilgili olarak, "Onlar, kişiyi devlete karşı silaha sarılmaya iten hayal kırıklığını iyi biliyorlar," diyordu. Bu aşamada, kendi beceriksizliği ve sert askeri taktikleri, sadece sıradan Nijeryalıları başkente daha da yabancılaştırırken hükümet, ayaklanmanın üstesinden gelmekte hiçbir kapasite gösterememiştir.

Güney Sudan'da çatışmalar farklı köklere sahiptir, ancak enerjiyle ortak bir bağlantıları vardır. Nitekim, bizzat Güney Sudan'ın ortaya çıkışı petrol siyasetinin bir ürünüdür. Sudan'da 1955-1972 yılları arasında süren iç savaş ancak Kuzeydeki Müslümanların çoğunlukta olduğu hükümetin ülkenin güney kesiminde büyük ölçüde geleneksel Afrika dinlerine ya da Hristiyanlığa men-

sup olan halklara, daha fazla özerklik vermeyi kabul etmesiyle sona erdi. Ancak güneyde petrol keşfedildiğinde, kuzey Sudan yöneticileri daha önceki vaatlerinin çoğunu inkar etmiş ve petrol alanlarının kontrolünü ele geçirme çabasıyla, 1983 den 2005'e kadar süren ikinci iç savaşın fitilini ateşlediler. Bu ikinci iç savaşta yaklaşık iki milyon insan yaşamını yitirdi. Sonunda, güneye tam özerklik ve ayrılma konusunda oy hakkı verildi. Güneylilerin % 98,8'inin ayrılma yönünde oy kullandığı Ocak 2011'deki referandumun ardından, ülke 9 Temmuz'da bağımsız oldu.

Kuzey ile petrol çatışması yeniden başladığında, yeni devlet henüz kurulmuştu. Güney Sudan bol miktarda petrole sahipken, ülkenin enerjiyi ihraç etmesini sağlayan tek boru hattı, Kuzey Sudan üzerinden Kızıldeniz'e uzanıyor. Bu durum, güneyin, devlet gelirlerinin ana kaynağı için kuzeye bağımlı olmasına neden oluyordu. Petrol sahalarının kaybedilmesine öfkeli, kuzeyliler, petrolün taşınması için aşırı yüksek ücret oranları uygulayarak, güneyin petrol sevkiyatlarında ve teslimatlarında kesintiler ve iki ülke arasındaki hala tartışmalı olan sınır boyunca aralıklı şiddet olayları başlattılar. Son olarak, Ağustos 2012'de, iki taraf zenginliğin paylaşımı için bir formül kabul ettiler ve petrol akışı yeniden başladı. Ancak kuzeyin kontrolü altında olan fakat nüfusunu güneyle bağlantılı grupların oluşturduğu bazı sınır bölgelerinde çatışmalar devam etti.

Petrol gelirlerinin akışının güvence altına alınmasıyla, Güney Sudan lideri, Cumhurbaşkanı Salva Kiir, ülke ve tüm bu petrol gelirleri üzerindeki kontrolünü pekiştirmeye girişti. Rakipleri tarafından Başkan Yardımcısı Riek Machar liderliğinde gerçekleştirilecek olası bir darbe girişimi iddiasıyla, 24 Temmuz 2013 tarihinde birçok etnisiteden

oluşan hükümeti dağıttı ve Machar yandaşlarını tutuklamaya başladı. Meydana gelen iktidar mücadelesi kendisi bir Dinka olan Başkan Kiir'in akrabalarının Machar'ın mensup olduğu Nuer grubu ile çatışmaya başlamasıyla hızla etnik bir iç savaşa dönüştü. Bir ateşkes anlaşması için çeşitli girişimlere rağmen Aralık ayından bu yana süren savaşta binlerce insan öldürüldü ve yüzbinlercesi evlerini terk etmek zorunda kaldı.

Suriye ve Irak'ta olduğu gibi, Güney Sudan'daki savaşın önemli kısmı, her iki tarafın da egemen olmak ve ürettikleri gelirleri almakta kararlı oldukları yaşamsal önem taşıyan petrol alanları etrafında odaklanmıştır. Mart ayı itibariyle, halen devlet kontrolü altında olan Yukarı Nil Eyaletindeki Paloch petrol sahası günde yaklaşık 150.000 varillik üretimiyle hükümete ve üretime katılan petrol şirketlerine yaklaşık 15 milyon dolar getirmekteydi. Eski Başkan Yardımcısı Machar liderliğindeki isyancı güçler, bu gelirin hükümete gitmemesi için, buradaki petrol alanlarını ele geçirmeye çalışmaktadırlar. Machar Nisan ayında şunları söyledi: "Salva Kiir'e sadık güçlerin halkımızı öldürmek için daha fazla silah satın alma amacıyla Paloch'ta bulunmaları ... bizim için kabul edilebilir değildir". "Biz petrol sahasının denetimini almak istiyoruz. Bu bizim petrolümüzdür. "Bildirildiğine göre, şimdiki durumda bu saha hala hükümetin elinde olmakla birlikte, isyancı kuvvetler çevrede ilerlemeler kaydetmektedir.

Güney Çin Denizi

Doğu Çin ve Güney Çin denizlerinde, Çin ve komşuları büyük denizaltı petrol ve gaz rezervleri üzerinde bulunan çeşitli atoller ve adalar üzerinde hak iddia etmektedirler. Her iki denizin suları son birkaç yıldır yinelenen deniz çatışmalarına sahne olmuştur; son günlerde dik-

katler Güney Çin Denizi üzerinde yoğunlaşmıştır.

Batı Pasifiğin enerji bakımından zengin bir uzantısı olan ve uzun süreli bir anlaşmazlığın odağında bulunan bu deniz, Çin, Vietnam, Borneo adası ve Filipin Adaları tarafından çevrelenmiştir. Gerilim Mayıs ayında Çin'in en büyük derin deniz sondaj kulesi, HD-981'i Vietnam'ın hak iddia ettiği sulara göndermesiyle zirveye çıktı. Sondaj Kulesi, Vietnam kıyılarının yaklaşık 120 deniz mili açığındaki sondaj alanına geldiğinde Çinliler, HD-981'in etrafını donanma ve sahil güvenlik gemilerinden oluşan büyük bir filo ile çevirdiler. Vietnam sahil güvenlik gemileri bu teçhizatı kovma çabasıyla bu savunma çemberini kırmaya teşebbüs ettiklerinde, Çin gemilerinin darbelerine ve su topu saldırısına maruz kaldılar. Bu karşılaşmalarda henüz hiç can kaybı olmadı, ancak Vietnam'da deniz yoluyla tecavüze tepki olarak meydana gelen Çin karşıtı ayaklanma, geride birkaç ölü bıraktı. Denizdeki çatışmaların Çin'in bu sondaj kulesini (muhtemelen yine uyuşmazlık konusu olan) başka bir bölgeye taşımasına kadar birkaç ay boyunca devam etmesi bekleniyor.

HD-981'in gönderilmesinin ateşlediği ayaklanmalar ve çatışmaların nedeni, büyük ölçüde milliyetçilik ve geçmişteki aşağılanmalara duyulan nefrettir. Güney Çin Denizi'ndeki çeşitli küçük adaların bir zamanlar kendi ülkelerinin yönetiminde olduğunda ısrar eden Çin, hala Batılı güçler ve Japon İmparatorluğunun işgalleri sırasında uğradığı toprak kayıpları ve aşağılamaların üstesinden gelmeye çalışmaktadır. Uzun yıllar öncesinde Çin istilalarına alışık olan Vietnamlılar, kendi egemenlikleri altında olarak gördükleri bu toprakları korumak istiyorlar. Her iki ülkenin sıradan vatandaşları için bu

anlaşmazlıkta kararlılık göstermek, ulusal gurur meselesidir.

Ancak Çin'in Güney Çin Denizi'ndeki girişimini basit bir milliyetçi dürtü meselesi olarak görmek, hata olur. HD-981'in sahibi olan Çin Ulusal Kıyı Ötesi Petrol Şirketi (CNOOC), tartışmalı bölgede geniş sismik araştırmalar yapmış olup, açıktır ki orada büyük bir enerji rezervi bulunduğu inanmaktadır. Çin haber ajansı Xinhua'nın bildirdiğine göre; "Güney Çin Denizinde, 23 milyar ila 30 milyar ton arasında petrol ve 16 trilyon metreküp doğal gaz olduğu tahmin edilmektedir; bu miktar, Çin'in toplam petrol ve gaz kaynaklarının üçte birine eşittir." Ayrıca, Haziran ayında Çin, Güney Çin Denizi'nin tartışmalı sularına, bu kez Tonkin Körfezi'nin girişine ikinci bir sondaj kulesi göndereceğini açıkladı.

Dünyanın en büyük enerji tüketicisi olarak Çin, ulaşabildiği her yerde yeni fosil yakıt rezervleri malzemeleri elde etmek için her şeyi göze almış durumdadır. Çinli liderler ülkenin büyüyen enerji ihtiyacını karşılamak için gittikçe daha fazla Afrika, Rus ve Orta Doğu petrol ve gazını satın almaya hazır olmalarına rağmen, yerel rezervleri işletmeyi ve kullanmayı tercih etmeleri şaşırtıcı değildir. Onlar için, Güney Çin Denizi "yabancı" bir enerji kaynağı değil, Çin'in kendi malıdır ve bunu sağlamak için gerekli araçları ne olursa olsun kullanmaya kararlı görünüyorlar. Vietnam ve Filipinler dahil olmak üzere diğer ülkelerin de bu petrol ve gaz rezervlerini kullanmak istemeleri nedeniyle, şiddet düzeyleri giderek artan çatışmalar da neredeyse kaçınılmaz görünüyor.

Savaşın Sonu Yok

Bu ve benzeri diğer çatışmaların gösterdiği gibi, önemli enerji varlıkları üzerinde ya da petrol gelirlerinin bölüşülmesini denetim altına almak için mücadele, günümüz

savaşlarında kritik bir faktördür. Etnik ve dinsel bölünmelerin bu savaşlar için siyasi ve ideolojik gerekçe sağlayabilmesine rağmen, bu savaşları devamlı canlı tutan şey muazzam petrol kârları potansiyelidir. Bu kaynakların sağladığı güvence olmasa, çatışmaların birçoğu, silah satın almak ve asker ücretlerini ödemek için fon olmaması nedeniyle er ya da geç sona erecekti. Ancak petrol akışı devam ettiği sürece savaşan taraflar, savaşı sürdürmek için gerekli vasıta ve teşvike sahiptirler.

Fosil yakıt dünyasında, petrol ve gaz rezervleri üzerindeki denetim ulusal gücün önemli bir bileşenidir. ABD Stratejik ve Uluslararası Araştırmalar Merkezi'nden (CSIS) Robert Ebel 2002'de Dışişleri Bakanlığı'ndan bir izleyici topluluğuna, " Petrolün, otomobil ve uçaklardan başka şeyler için de yakıt görevi gördüğünü," söylemişti. "Petrol, askeri güç, ulusal hazineler ve uluslararası siyaset için de bir yakıttır." Sıradan bir ticari meta olmaktan çok, " bu yaşamsal önemdeki kaynağa sahip olanlar için refahın, ulusal güvenliğin refahı ve uluslararası gücün belirleyicisidir; buna sahip olmayanlar için, tersi geçerlidir."

Bu söylem, bugün için daha da doğrudur ve enerji savaşları genişledikçe, bu gerçek daha belirgin hale gelecektir. Birgün, belki de, yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi, bu söylemi geçersiz kılabilir. Fakat günümüz dünyasında, bir çatışmanın geliştiğini gördüğünüzde, enerjiye bakın. Bizim bu fosil yakıtlı gezegenimizde, mutlak çatışmanın yakınlarında bir yerdedir.

* Michael T. Klare, Hampshire Üniversitesinde barış ve dünya güvenliği çalışmaları konusunda profesördür.

**Kobané için, Sınıfın için, Onurun için
BİRŞEY YAP!**

**Ayağa Kalk!
Birleş!
Eyleme Geç!**

